

Näin rakennamme

Kristiinankaupungin tulevaisuutta

Paikallinen strategia vuosille 2010–2020,
kaupungin asukkaiden laatima heitä itseään varten.

Kristiinankaupungissa 4.10.2010

Tausta

Miksi Kristiinankaupunki uudistaa visiotaan, strategiaansa ja profiliaan?

Kristiinankaupungin on varmistettava paikkansa tulevaisuudessa ja käännettävä väestönkehityksen suunta negatiivisesta positiiviseksi. Kaupungin tulee elää aktiivista elämää. Asukkaiden on voitava hyvin ja viihdyttävä täällä, sen sijaan että he haluavat muuttaa pois. Uudet asukkaat ovat tervetulleita, he lisäävät verotuloja ja siten myös varmistavat palvelujen säilymisen.

Muuttoliikkeen suuntaan pystyvät kuitenkin vaikuttamaan vain kristiinankaupunkilaiset itse. Mahdollisuuksien tunnistaminen on tässä nopeampi ja halvempi tapa edetä kuin niiden luominen.

Kristiinankaupungilla on paljon sellaista, mikä muista kaupungeista puuttuu. Kaunis ja historiallisesti uniikki kaksikielinen keskusta, laajalle ulottuva seutu jolla Perunavaltakuntaa, merta ja rannikkoa sekä luonnollisesti kaikki asukkaat, jotka haluavat tehdä hyvää kaupungistaan vieläkin paremman.

Me kristiinankaupunkilaiset tarvitsemme sekä selkeän vision kaupunkimme kehittämiseksi että selkeän suunnitelman, miten voimme hyödyntää ja markkinoida vahvoja puoliaamme. Meidän ei tarvitse luoda mahdollisuuksia, riittää, että tunnistamme ne.

Vanha ydinkeskusta on salainen helmi, joka hurmaa täällä kävijät ensi silmäyksellä. Meidän on nostettava se esille ja jalostettava sitä entisestään. Sen avulla voimme houkutella tänne lisää kävijöitä ja yrityksiä sekä uusia asukkaita.

Nykyinen maailmantilanne ja sen mukanaan tuomat uudet arvot antavat myös meille uusia mahdollisuuksia. Ajan ja hyvinvoinnin merkitys kasvaa, materiaalien seikkojen merkitys vähenee. Rauhallisen elämän konsepti, *slow life*, on luonnollinen kannustin kristiinankaupunkilaisille hakeutua osaksi kansainvälistä pikkukaupunkiverkostoa, jossa keskeistä on paikallinen identiteetti ja *Citta Slow* -status.

Kaupunginhallitus asetti toukokuussa 2009 työryhmän, joka sai tehtäväkseen syksyyn mennessä yhdessä asiantuntijana toimivan markkinointitoimiston Place Marketing Oy:n kanssa päivittää kunnallinen strategia "KRS 2014", kehittää paikallinen brändi sekä laatia viestintä- ja markkinointisuunnitelma uudistetun strategian ja uuden brändin toteuttamiseksi.

Profilointiryhmä piti saman vuoden syyskuussa nk. valmennustilaisuuden kaupungin johdolle, yrityksille ja organisaatioille. Sen jälkeen profilointiryhmä laati suunnitelman strategia-, viestintä- ja markkinointityön toteuttamiseksi. Suunnitelman saatua kaupunginvaltuuston hyväksynnän 2. marraskuuta 2009 ryhmä jatkoi talven ja kevään 2010 aikana profilointi- ja strategiatyöskentelyä, johon kristiinankaupunkilaiset osallistuivat optimaalisella tavalla. Profilointiryhmä järjesti 20 tulevaisuuden työpajaa kohderyhmille eri puolilla kaupunkia. Työpajoihin osallistui yli 300 asukasta, jotka kertoivat, miten he halusivat kehittää kotikaupunkiaan. Lisäksi yli 800 henkilöä on liittynyt jäseneksi Facebook-sivulle "Kristiinankaupunki 2020/Kristinestad 2020".

Paikallisen strategian uusi versio on nimeltään "Näin rakennamme Kristiinankaupungin tulevaisuutta. Paikallinen strategia vuosille 2010–2020, laadittu asukkaiden toimesta ja heitä varten." Asiakirja tuo esille asukkaiden yhteisen tahdon ja identiteetin sekä ne välineet ja konkreettiset toimenpiteet, joiden avulla asukkaat ja päättäjät voivat ohjata kehitystä strategisia tavoitteita kohti. Jaamme konkreettiset toimenpiteet kolmeen ryhmään: jo käynnissä olevat, kiireelliset (ensimmäinen prioriteetti) sekä niitä seuraavat (toinen prioriteetti).

Strategia-asiakirjaa on tarkastettu ja täydennetty useissa avoimissa keskustelutilaisuuksissa sekä paikallisten organisaatioiden ja yhdistysten muodostamassa ohjausryhmässä. Asiakirja on ollut avoimella lausuntokierroksella, jolloin organisaatioilla, yhdistyksillä ja kaikilla Kristiinankaupungin asukkailla on ollut mahdollisuus sanoa asiakirjasta mielipiteensä. Profiloitiryhmä on saanut lausunnon myös Pohjanmaan liitolta.

Strategian ohella on laadittu suunnitelma strategian ja siihen liitettävän paikallisen brändin viestimiseksi ja markkinoimiseksi Kristiinankaupungin sisällä ja sen ulkopuolelle.

Kaupunginvaltuusto käsittelee asiakirjan ”Näin rakennamme Kristiinankaupungin tulevaisuutta. Paikallinen strategia vuosille 2010–2020, laadittu asiakkaiden toimesta ja heitä varten.” 4. lokakuuta 2010.

Kristiinankaupungissa 7.9.2010

Ulf Grindgärds Alexandra Teir Milla Monola Asko Wilen

Dennis Rundt Paavo Rantala Carina Storhannus

Dan-Anders Sjöqvist

sihteeri

Suomennos

LangPro/Päivi Tuomisto

Sisältö

Tausta.....	3
Kristiinankaupunki	6
Kristiinankaupunki 2020. Tähän me pyrimme:	8
Miten me toteutamme tämän?	8
1. Kristiinakaupungissa voi elää hyvää elämää	10
Mansikkapaikat	10
Ole oma itsesi.....	11
Sama ruotsiksi ja suomeksi	11
Näin Kristiinakaupungista voidaan tehdä entistä viihtyisämpi.....	12
Vanha kaupunki ja kylät	13
Teemme asiat itse	14
Tärkeä asukasryhmä	16
Koulu	17
Verorahoille on saatava vastinetta	19
Kulttuuri on hyvinvointia	22
Haasteita	24
2. Yrittäjyys ja elinkeinoelämä. Virat ja työpaikat.....	26
Kristiinakaupungissa on:	26
Tarvitsemme näitä:	26
Melkein kaikki on mahdollista.....	27
Yhdessä tuumin.....	27
Lisää asiakkaita.....	28
Haasteita	32
3. Matkailu ja tapahtumat. Taas kerran: ne merkitsevät hyvää elämää	33
Kristiinakaupungissa on:	33
Näin Kristiinakaupungista tulee vieläkin houkuttelevampi käyntikohde:	33
5. Viestintä ja markkinointi	39
Elämää kaikilla aisteilla	39
Brändityö ja ydinviestien muotoilu	41
Ydinviestiehdotuksia	42
Teemoilla omat viestit	43
Painopisteet ja toimintasuunnitelmaehdotus:	43
Ehdotus	44
Resurssitaso	44

Kristiinankaupunki

Pietari Brahe perusti Kristiinankaupungin vuonna 1649, kun alueen maanviljelijät halusivat lähialueelleen markkinapaikan. Kristiinankaupungin kauppiaat ja merenkulkijat kävivät jo varhain kauppaa Tukholman kanssa, ja kaupunki sai vähitellen oikeuden kuljettaa puutavaraa myös Saksaan ja Liivinmaalle.

Kun naapurikunnat Siipyy, Tiukka ja Lapväärtti liitettiin Kristiinankaupunkiin vuonna 1973, kaupungista tuli pinta-alaltaan siihen aikaan yksi maan suurimpia. Kristiinankaupungin rannikkoalueeseen kuuluu myös laaja maaseutu. Täällä on viihtyisä ydinkeskusta, jonka pittoreski puutalomiljöö on peräisin 1700- ja 1800-luvuilta ja jossa vallitsevat vankat kaupunkiperinteet. Keskustaa ympäröi laaja maaseutu, johon kuuluu runsaasti viljelysalueita, metsiä, kalavesiä ja luonnonkaunis saaristo.

Laivanrakennus ja purjehdus sekä tervan ja puutavaran vienti olivat tärkeitä elinkeinoja Kristiinankaupungissa 1800-luvulla. Paikallinen kauppalaivasto (johon kuului vuonna 1853 41 alusta) oli tuolloin yksi Suomen suurimpia ja satama Perämeren vilkkaimpia. Paikallinen ulkomaankauppa ei koskaan palannut entiselleen Krimin sodan jälkeen 1800-luvun puolivälissä, ja rahtiliikenne siirtyi vähitellen höyrylaivoille.

Perunanviljely ja -jalostus ovat tärkeitä paikallisia tulonlähteitä, samoin kuin metalli-, puunjalostus- ja elektroniikkateollisuuskin. Työpaikkoja oli 2 776 vuonna 2007. Matkailu on kasvanut voimakkaasti. Kesämarkkinat houkuttelevat vuosittain 50 000 kävijää.

Vuonna 2009 työvoimasta 66 % työskenteli palvelualalla, 20 % teollisuuden ja valmistuksen parissa ja 14 % maa- ja metsätaloudessa. Työttömyysprosentti oli 7,4. Kristiinankaupungissa on 600 yritystä.

Veroprosentit vuonna 2010: tulovero 20 %, kiinteistövero: yleinen 0,70 %, vakituinen asunto 0,40 %, muut asuinrakennukset 1 %, voimalaitosvero 2,85 %.

Asukkaita oli 7 254 vuonna 2009. 56,6 % puhuu äidinkielenään ruotsia, 42,2 % suomea ja 1,2 % muuta kieltä. Väestöstä 12,4 % oli 0–14-vuotiaita, 62,5 % 15–64-vuotiaita ja 25,1 % yli 65-vuotiaita.

Kristiinankaupunki 2020. Tähän me pyrimme:

Elämänlaatua ja monimuotoisia elämäntapoja tukeva paikka, joka on samalla sekä rauhallinen että dynaaminen vanhan kohdatessa uutta.

Vanhan kaupungin puutaloidylli, Suomen parhaiten säilynyt ruutukaavainen suurvalta-ajan pikkukaupunki, osa suomalaista kulttuuriperintöä ja osa Unescon maailmanperintöluetteloa.

Lähes 8 000 asukasta. Työpaikkojen määrä on kasvanut viimeisten 10 vuoden aikana 10 prosentilla.

Miten me toteutamme tämän?

Jalostamme elämänlaatua ja kaupungin monimuotoisuutta oman tahdonvoimamme, optimismimme, luovuutemme ja aktiivisuutemme avulla.

Teemme sen:

- kehittämällä ”hyvää elämää”
- kehittämällä ja luomalla uusia paikallisia yrityksiä
- kehittämällä perusturvapalveluja
- kehittämällä koulua ja koulutusta
- kehittämällä matkailua.

1. Kristiinankaupungissa voi elää hyvää elämää

Kristiinankaupungissa on monia hyvän elämän tunnusmerkkejä. Kristiinankaupunki on ”Salattu helmi”, liian hyvää ollakseen totta, enemmän kuin voi kuvitella. Rentouttava ympäristö tarjoaa elintilaa, puhdasta ilmaa, turvallisuutta ja rauhallista, hyvää ja virikkeellistä kasvuympäristöä sekä tarvittaessa myös hiljaisuutta ja täydellistä pimeyttä.

Kristiinankaupunki on suhteellisen pieni kaupunki, jossa kaikki on lähellä ja tuttua; niin itse kaupungissa kuin sitä ympäröivällä maaseudullakin. Täällä on helppo pitää yhteyttä ihmisiin, ja kaikki tuntevat toisensa. Täällä voi rauhoittua ajattelemaan. Tässä kiireettömässä maailmassa voimme ylistää hitautta: siitä voi tulla elämäntapa – pessimistihän eivät ymmärrä, miten hyvin asiat meillä ovat... Löydä Kristiinankaupunki ja samalla myös itsesi. Toteuta itseäsi.

Tämä voi olla eksoottista, tai nostalgista, ihan miten vain. Vapaa luonto on lähellä kaupungin keskustaa.

Ihmisten välistä läheisyyttä. Lämmin koti. Piha, jota rakastan. Kutsuva ja vieraanvarainen. Rauhallisessa ja pienimuotoisessa kaupungissa on tilaa ja elinmahdollisuuksia sekä luovuudelle että uusille asukkaille. Tähän kodikkaaseen ja laajalle ulottuvaan viihtyisään ympäristöön on helppo sopeutua.

Kaupunkimme on todellakin tutustumisen arvoinen, ja monet palaavat tänne jäädäkseen. Monet eläkkeelle siirtyvät muuttavat tänne mielellään.

Täällä on kehityspotentiaalia: maan suurimmat perunaviljelmät, lähellä tuotettua sekä monikulttuurista ruokaa, luovia, idearikkaita ja yritteliäitä ihmisiä, elämäniloa, sopivasti uhomielttä sekä yhteydet Pohjoismaihin ja muualle maailmaan. Houkutteleva, antoisa, mielenkiintoinen. Tämä kaikki on elämänlaatua.

Täällä haluan elää ja kuolla.

Mansikkapaikat

Kristiinankaupunki on luonnon aarre. Puukaupunki kohtaa maaseudun, meri tuoksuu ja lainehtii, metsät ja pellot levittäytyvät sisämaahan päin. Ympärillä on suurenmoinen luonto, jossa on hyvät kalastus- ja metsästysmahdollisuudet, mahdollisuus perustaa oma kasvimaasekä poimia marjoja ja sieniä ja nauttia puhtaista vesistä. Tämän puhtaampaa ilmaa et ole koskaan hengittänyt.

Täällä on lukuisia mansikkapaikkoja: Lapin tunnelmaa huokuva Pyhävuori, hyvin hoidetut kylät, Peruksen Storholmen, Lapväärtin joki, jossa ui lohia, harjuksia ja muita harvinaisia herkkuja ja nahkiaisistaan tunnettu Tiukanjoki. Vanhan kaupungin Kaupunginlahti torin reunassa, Kanuunalahden kalliot, Leppäsalmi, Skrattnäs, Storträsket ja Storsjön, lintutorni ja laajalle ulottuva rantaviiva. Vanhan kaupungin kaivot, tullituvat ja vanha tuulimylly. Kalastajakylät. Härkmeren maisemat. Vanhat kauniit maalaistalot. Suurenmoinen miljöö tarjoaa kauniita maisemia ja myös matkailukohteita ympäri vuoden.

Kristiinalaiset asuvat mielellään omalla tontilla. Täällä on kuitenkin tarjolla monia eri asumismuotoja: vanha kaupunkimiljöö, uudet asuinalueet, elävät kylät tai muuten vain luonnon- ja merenläheinen ympäristö. Täällä ei ole ahdasta, ja monestakin syystä on hyvä asua ja työskennellä samassa kaupungissa. Valtatie 8 on kuitenkin lähellä, yhteydet ovat hyvät ja asumiskustannukset suhteellisen alhaiset. Pienessä maaseutukaupungissamme rahat riittävät pitempään. Perhe voi juurtua tänne. Lapsille tämä on ihanteellinen asuinympäristö ja täällä voi viihtyä myös vanhana.

Vanhan kaupungin juuret juontavat Kaupunginlahden rantaan vuonna 1649 perustetusta agraarisesta kauppakaupungista, ja se on Suomen parhaiten säilynyt ruutukaavainen suurvalta-ajan kaupunki. Vanha kaupunki on kristiinalaisten ylpeys – historiallisesti mielen-

kiintoinen ja kaunis elävä puutalomiljö, esteettisesti viehättävä idylli ja kulttuurimiljö. Puutalot ja kasvit reunustavat kapeita katuja, joiden varrella vanha kohtaa uuden. Syksyisin voit kuulla lehtien putoilevan. Tässä pittoreskissa maalaiskaupungissa on vilskettä ja elämää, mutta silti asukkaat ja kävijät ehtivät jutella keskenään. Täällä järjestetään koko maassa tunnetuiksi tulleet talvi-, kesä- ja syysmarkkinat.

Ole oma itsesi

Kristiinankaupungissa saat henkilökohtaista palvelua lähellä ja nopeasti. Täällä on helppo hoitaa asioita. Peruspalvelut ovat kaikkien ulottuvilla. Tule katsomaan – löydät täältä kaiken tarvitsemasi. Tämä koskee niin Sairaalanmäen terveydenhoitopalveluja kuin myös kouluja ja myymälöitä. Hyvää opetussuunnitelmaa noudattavassa hyvin toimivassa koulujärjestelmässä lapset saavat hyvän peruskoulutuksen aina lukiota myöten. Moneen kertaa palkittu suomenkielinen lukio kuuluu maan parhaimpiin. Ruotsinkielinen yläaste on kunnostautunut yrittäjyydessä. Kristiinankaupunki on erinomainen koulukaupunki. Uudessa uimahallissa on myös kuntosali. Kaupungissamme on hyvät urheilu- ja kuntoilumahdollisuudet, monipuolista vapaa-ajantoimintaa, harrastustiloja ja kansanopistokursseja. Kuituverkon ansiosta kaikki on mahdollista toteuttaa myös verkossa.

Paikallisessa palvelutarjonnassa tärkeitä tekijöitä ovat lähiruoka, valtatie 8:n hyvät liikenneyhteydet, Pukinsaaren leirintäalue, Uttermossan Torppa-kahvila Soldat, Kiilin kotiseutumuseo, Pyhävuori ja Purjehdusseura Pavis sekä meren, paikallisten järvien ja jokien tarjoamat kalastusmahdollisuudet.

Kristiinankaupunki on kuin suuri olohuone. Kaikki tuntevat toisensa ja huolehtivat toisistaan. Monilla on täällä juuret ja sukulaisia, ja kaikkien on helppo saada ystäviä. Mukavat ihmiset tutustuvat toisiinsa. Tälle aidosti sosiaaliselle yhteisölle ovat ominaista talkoohenki ja yhteenkuuluvuus. Täällä puhutaan monia eri kieliä. Erilaiset kulttuurit ja kansallisuudet lisäävät seudun dynamiikkaa. Kristiinankaupunki on värikäs ja jännittävä.

Saat olla omissa oloissasi, mutta sinun ei tar-

vitse olla yksin. Tarvitessasi saat apua tai voit itse tarjota sitä. Kristiinalaiset muodostavat nopeasti verkostoja. Luovat ja idearikkaat ihmiset ylläpitävät runsasta vapaa-ajantarjontaa, aktiivista yhdistyselämää, toimivia vanhusten- ja nuorisoneuvostoja sekä seurakuntaa, joka sulkee syliinsä koko kaupungin. Vanhassa kaupungissa järjestettävä Avoimet portit -tilaisuus kertoo vieraanvaraisuudestamme, lisäksi se on mainio tapa tutustua kesäkaupunkiimme.

Sama ruotsiksi ja suomeksi

Kulttuuri muodostaa Kristiinankaupungin ja yhdistää Vanhan kaupungin ja maaseudun. Kulttuuri sisältyy arkipäiväämme, se vauhdittaa kehitystä. Ilman sitä me emme tule toimeen. Kristiinalaiset ovat ylpeitä kaupungistaan ja pitävät kotiseudustaan, jossa entisaika kohtaa nykyisyyden. Kristiinalaiset vaalivat perinteitä, historiaa ja rakennushistoriallisia arvoja. Samalla he uskovat parempaan tulevaisuuteen.

Nuorisoseurat ja nuorisoseurantat ovat hyvin tärkeitä aktiivisen osallistumisen ja paikallisen kulttuuriperinnön kannalta. Sama koskee Kulttuuritalo Duxia, kirjastopalveluja, museoita ja kirkkoja.

Laulu- ja musiikkitoiminta, kesäjuhlat ja huvilakauden päättäjäiset: seuraelämää, joiden kertomuksissa ja kohtaamisissa ajalla, iällä, poliittisella vakaumuksella ja kansalaisuudella ei ole merkitystä. Niiden ansiosta kaupunki on kiehtova ja inspiroiva. Kulttuuri rikastuttaa lasten ja nuorten elämää, parantaa heidän hyvinvointiaan ja kasvuolosuhteitaan. Kristiinankaupungista voi tulla ”lasten karnevaalikaupunki”. Kristiinankaupunki on myös urheilullinen kaupunki, joka voi menestyä useilla eri areenoilla.

Kristiinankaupunki on samanlainen sekä ruotsin että suomen kielellä. Toimiva kaksikielisyys on itsestään selvä ja olennainen osa tätä suurta kielikylpyläää, tätä kielikylpypaikkakuntaa. Täällä pärjää joko ruotsin tai suomen kielellä – tai molemmilla. Ihmissuhteet, kaupankäynti, työpaikat – kaikki toimivat molemmilla kielillä. Ulkopuoliselle tämä voi tuntua olevan kotimaista eksotiikkaa, mutta kaksi kieltä on tuplasti enemmän kuin yksi.

Kristiinalaiset syventävät ja vahvistavat kaksikielisyyttään tutustumalla toistensa kulttuuriin. Kunnan sivistys- ja vapaa-ajankeskus voi myötävaikuttaa tähän järjestämällä yhteisiä kursseja ja tapahtumia. Kirjasto antaa mahdollisuuden tutustua paremmin suomen- ja ruotsinkieliseen kulttuuriin. Nuorisoneuvosto toteuttaa kielirajojen yli tapahtuvia hankkeita. Nuorisotyö kasvattaa kansainvälisyyteen. Kristiinankaupunkilaiset rakastavat kotikaupunkiaan. Se, mikä koituu Kristiinankaupungin parhaaksi, koituu myös asukkaiden parhaaksi. Asukkaat haluavat tehdä kaupungistaan menestyvän ja hyvinvoivan kaupungin.

Kristiinalaiset osallistuvat mielellään ja he haluavat tuntea olevansa tärkeitä. Yritystoimintaa on helpompi harjoittaa, kun yrittäjä ja työntekijät tuntevat toisensa. Henkilöstö on motivoitua ja lojaalia, ympäristö arvostaa heidän työpanostaan.

Näin Kristiinankaupungista voidaan tehdä entistä viihtyisämpi

Kristiinankaupunki suunnittelee ja luo viihtyisiä ja mielellään merenläheisiä asuinalueita, myös Vanhan kaupungin ulkopuolelle. Lisäksi kaupunki tarjoaa hyviä asuintontteja, rantatontteja, ilmaisia tontteja nuorille perheille, edullisia vuokra-asuntoja ensiasunnoksi sekä vanhenevalle väestölle. Kaupunki vuokraa ja myy siirtolapuutarhapalstoja. Yksi keino houkutella uusia asukkaita on vuokrata tai myydä vanhoja rakennuksia kohtuulliseen hintaan kunnostuskohteina. Kaupunki kaavoittaa tontteja ja kattavia vesi- ja viemärintijärjestelmiä omakotitaloille kylissä.

Kasvavalla eläkeläisryhmällä on paljon ostovoimaa, he ovat pitkään aktiivisia ja tarvitsevat nykyaikaisia, hyvin varusteltuja senioriystävällisiä asuntoja lähellä keskustaa. Kylissä asuvat vanhuksat tarvitsevat apua pitääkseen asuntonsa siinä kunnossa, että he voivat asua kotonaan. On tärkeää, että kylissä on kaikenikäisiä asukkaita. Sen vuoksi kaupunki auttaa maaseudulla asuvia vanhuksia tukemalla siirtymistä uuteen viemärintijärjestelmään tai myöntämällä siitä tarvittaessa poikkeuksia.

Kristiinankaupungissa on reippaasti yli 1 000 täällä vain kesäisin tai muina ajankohtina asu-

via henkilöitä. Kesä- ja osa-aika-asukkaat ovat kotoisin 43 paikkakunnalta eri puolella Suomea ja 16 paikkakunnalta Ruotsissa. He muodostavat kaupungille resurssin. Monet jäävät tänne yhä pitempään, monet asuisivat täällä mielellään ympäri vuoden. Kaupunki tarjoaa heille sen vuoksi mahdollisuutta lunastaa kesämökin tontteineen kohtuuhintaan käyttäkseen sitä ympärivuotiseen asumiseen.

Kesämökkitonttien lunastamisesta on hyötyä sekä kaupungille että kesäasukkaille: kaupunki saa tuloja, kesäasukkaat sidotaan tiukemmin paikkakuntaan ja he investoivat tonttiinsa (kunnostavat ja rakentavat uutta) sekä oman että ympäristön edun mukaisesti. Jos kaupunki nostaa tontin vuokraa vuokra-ajan päätyttyä korotuksen tulee olla kohtuullinen, ja osa vuokratuloista tulee käyttää rantakasvuston, mm. kaislan raivaukseen.

Kävijät/vierailijat saavat mahdollisuuden asua kulttuuriperintöä vaalivissa rakennuksissa ja kesämökeissä, joista osa on uusia. Kävijät/vierailijat voivat kokeilla asumista ja tutustua näin kaupunkimme tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Kristiinalaiset kehittävät ja hoitavat sekä Vanhaa kaupunkia että sitä ympäröiviä elinvoimaisia kyliä. Samalla tavalla kuin Vanha kaupunki on Kristiinankaupungin keskus, kylissä on omat keskustansa. Toimivassa kaupunginosa-keskuksessa on mm. ruokakauppa, erikoisliikkeitä, kaupunginosatoimisto, huoltoasema tai linja-autoasema, mikä tekee kylästä hyvän asuinpaikkavaihtoehdon. Pinta-alaltaan suuressa kaupungissa tulee olla riittävästi pankki-automaatteja.

Kristiinankaupunki pyrkii saamaan *Citta Slow* -statuksen ensimmäisenä maassa. Saadakseen tämän kansainvälisen statuksen paikkakunnan on täytettävä koko joukko erilaisia kriteereitä, jotka sopivat hyvin yhteen kristiinalaisten oman käsityksen kanssa siitä, miltä heidän kotikaupunkinsa tulisi näyttää ja miten sen tulisi toimia.

Paikallinen golfkenttä on monen, varsinkin kesäasukkaan, mielestä välttämätön. Kaupunki varaa sopivan alueen 9-reikäiselle golfkentälle. Toivelistalla ovat myös keilahalli ja hiihtotunneli.

Kristiinankaupungissa tarvitaan kunnollista

kalamyymälää, jossa myytäisiin tuoretta ja savustettua, graavattua tai muulla lailla valmistettua kalaa.

Kristiinankaupunkilaisten tulisi kaikin tavoin hyödyntää sijaintiaan meren rannalla: järjestää veneretkiä, ottaa uudelleen käyttöön ympäristöystävälliset matonpesulaiturit ja rakentaa pyörätieverkosto, joka ulottuu myös saaristoon.

Kristiinalaiset vaalivat sitä vaikuttavaa näkymää, joka kohtaa Krimonmäen ja Rautatiesillan kautta Vanhaan kaupunkiin saapuvia. On huolehdittava siitä, ettei sillan kunnostus heikennä arvokasta näkymää. Lisäksi on poistettava vesakkoa ja lahonneita puita Krimonmäeltä sillalle johtavan tien molemmin puolin. Kaupunginlahden rehevöityneet kasvistot on rai-vattava.

Vanha kaupunki ja kylät

Vanha kaupunki kuuluu oikeastaan Unescon maailmanperintökohteisiin. Kristiinalaiset hoi-tavat tätä arvokasta kulttuurimiljöötä asiantun-tevasti ja huolellisesti, mm. rakentamalla riittä-västi paikoitusalueita torin läheisyyteen, jolloin torista voidaan tehdä autoton.

Torit ovat kautta aikojen toimineet ihmisten kohtaustapaikkana. Torin äärellä olevat palvelut (myymälät, torikauppiat, pikaruokapaikat, kahvilat ja ravintolat sekä taideteokset, tapah-tumat ja esiintymiset) luovat sille viihtyisyyttä. Torin on oltava eloisa ja ystävällinen kiin-ne-kohta kävelijöille mieluisassa keskustassa.

Kunnostamme katuja ja puistoja, kohennamme kiinteistöjä, pyrimme erilaisin toimenpitein su-lauttamaan Itellan ja entisen Telen betoniko-LOSSIT kirkkokortteliin, rakennamme yhtenäisiä kävelyteitä rantaan ja/tai veneilyä helpottavia kävelylaitureita, ruoppaamme Pohjoislahden ja muut rannat sekä teemme luontopolkuja

Kristiinankaupunki rakentaa vierassataman oi-kealle puolelle Kaupunginlahtea ja varustaa sen tarvittavilla toiminnoilla ja mukavuuksilla. Tarjolla tulee olla myös yleisiä veneilijöille suunnattuja palveluja, kuten polttoaineen myyntiä ja veneiden huoltoa. Sisäsatamaan ra-kennetaan veneiden talvisäilytyspaikka.

Vanhassa kaupungissa pitää olla tarpeeksi viih-tyisiä ravintoloita, kahviloita ja klubeja, jotka

ovat auki myöhäiseen iltaan ja joilla on tarjoi-lua myös ulkona. Myös kauniissa vanhoissa puutaloissa voisi olla yksi tai useampia ravinto-loita. Viihtyvyyttä lisäävät myös nyyttikestien kaltaiset tilaisuudet, piknik Saunapuistossa kesämarkkinoiden aikaan, runsaslukuisemmat myymälät, toinen leikkipuisto, hyvä skeitti-parkki, moporata kesäisin, potkukelkkareitit talvella sekä pysyvät koirille ja koiranomistajil-le tarkoitettut aidatut ulkoilualueet. Sijoittakaa kaivo keskelle katua.

Vanhassa kaupungissa ja kylissä tulee olla tar-jolla hyvää kaksikielistä palvelua. Kylissä on koulun lisäksi päivä- ja vanhustenhoitopalvelu-ja, kauppa, pankki, neuvontaa ja postiasiamies – kyläkaupalla voi olla tässä merkittävä rooli. Peruspalvelut ovat samanvertaiset koko kau-pungin alueella ja kohtuullisella etäisyydellä: apua ja tukea on aina saatavissa.

Parannamme liikenneyhteyksiä ja julkisia lii-kennepalveluja lisäämällä linja-autovuoroja ja yhteiskuljetuksia – koko seudun alueella ja pai-kallisesti, myös sisämaahan päin. Autottomille tulee tarjota kaupassakäyntiä ja muuta asioin-tia helpottavia kuljetuspalveluja. Teiden paran-nettu ylläpito helpottaa pendelöintiä. Melun-valvonta parantaa liikenneturvallisuutta. Alato-rin suojatiet tasoitetaan, jotta myös rollaattoria käyttävien on helpompi liikkua.

Pyrimme mm. lobbaamalla saamaan tänne val-tiollisia virastoja, esimerkiksi käännöspalvelu-ja.

Kaupungille rekrytoidaan osaavia ja hyviä joh-tajia/työnjohtajia sekä ammattitaitoista henki-löstöä. Kaupungin toimistoissa tarjotaan asuk-kaille hyvää palvelua. Työlleen sitoutunut ja pätevä henkilöstö tekee parhaansa yhdessä mo-tivoitujen ja kaukonäköisten päättäjien kanssa. Delegointi, mahdollisimman vähäiset päälle-käisyydet ja keskittyminen asiakysymyksiin pa-rantavat virkamiesten työmotivaatiota ja yksin-kertaistavat byrokratiaa. Tarvittaessa kaupunki ostaa palveluja paikallisilta yrittäjiltä.

Kunnan vuosille 2009–2012 laaditussa henki-löstöstrategiassa korostetaan henkilöstöresurs-seja, työterveyttä, johtajuutta sekä palkkaa ja palkitsemista. Henkilöstöstrategia päivitetään ennen jokaista valtuustokautta. Uusi henkilös-töstrategia (todennäköisesti kaudelle 2013–16) sovitetaan kaupungin yleisstrategiaan.

Virkamiehet parantavat valmistelua selkeällä vastuunjaolla sekä avoimuudella ja tiedottamisella, mikä helpottaa päätöksentekoon osallistumista kaikille, myös asukkaille. Kaupungin eri sektorit pyrkivät tekemään hyvää yhteistyötä. Kaupungin verkkosivustot tarjoavat tietoa kunnallisesta palvelusta ympäri vuorokauden.

Toimenpiteet:

Meneillä

Kristiinankaupunki pyrkii saamaan *Citta Slow* –statuksen ensimmäisenä maassa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin saadakseen Vanhan kaupungin Unescon maailmanperintöluetteloon.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Kaupunki suunnittelee ja luo viihtyisiä ja mielellään merenläheisiä asuinympäristöjä kaavoittamalla Grannasuddenille tai vastaavalle merenranta-alueelle uuden Vanhaa kaupunkia muistuttavan kaupunginosan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

3. Kesäasukkaat voivat lunastaa kesämökkitonin kohtuulliseen hintaan käyttääkseen sitä ympärivuotisena asuntona.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

4. Kaupunki suunnittelee kyliin vesi- ja viemärijärjestelmän asuinrakentamista varten.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

5. Kristiinankaupunki helpottaa sisäsataman pienveneliikennettä tarjoamalla veneilijöille parempaa palvelua.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

6. Kristiinankaupungissa parannetaan paikallisia liikenneyhteyksiä ja paikallisia julkisia liikennepalveluja lisäämällä linja-autovuoroja ja yhteiskuljetuksia – koko seudun alueella ja paikallisesti, myös sisämaahan päin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

7. Kaupunki tarjoaa kunnallisia palveluja verkossa ympäri vuorokauden.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

8. Asianosaiset parantavat vaellusreittejä Pyhävuorella sekä muualla kaupungissa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Toinen prioriteetti

1. Kristiinankaupunki tekee torista autottoman rakentamalla tarpeeksi paikoitusalueita sen läheisyyteen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Kristiinalaiset rakentavat 9-reikäisen golfkentän.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Teemme asiat itse

Tiedämme, ettei kukaan muu hoida yhteisiä asioitamme. Käytämme sen vuoksi itse demo-

kratian meille takaamaa vaikutusvaltaa ja myötämääräämis-oikeutta.

Kristiinalaiset työskentelevät kotiseutunsa hyväksi ja pyrkivät tekemään aina parhaansa: he pyrkivät kääntämään ikävätkin asiat myönteiseksi, näkevät jokaisessa ongelmassa mahdollisuuden, pyrkivät estämään poismuuttoa ja kannustamaan tulomuuttoa, antavat tilaa luovuudelle, pyrkivät parantamaan kaupungin kilpailukykyä, sanovat mielipiteensä, osallistuvat ja vaikuttavat ja puhaltavat yhteen hiileen.

Kristiinalaiset vahvistavat paikallista iskuvoimaa ja yhteenkuuluvuutta muodostamalla kansalaisista koostuvan Kristiinankaupunkifoorumin, joka edistää kylätoimintaa, eri kaupunginosien yhteistoimintaa ja tämän strategian toteuttamista.

Vanhusten-, vammais- ja nuorisoneuvoston tulee tehdä yhteistyötä kaupunginvaltuuston kanssa. Heillä on oltava aktiivinen ja avustava rooli kehitystyössä, mikä takaa paikallisen profiloitumisen. Kaupunki tekee yhteistyötä naapurikuntien kanssa; suunnittelee, kehittää ja harjoittaa seurantaa.

Vahvista omaa itsetuntoasi. Älä sano ei, sano ehkä. Voimme saada paljon aikaiseksi myös talkoovoimin. Ole kannustava ja seurallinen, anna myönteistä palautetta, luo me-henkeä, laajenna näkökulmaasi ja ajattele uudella tavalla, anna ehdotuksia ja ideoita siitä, miten me voimme kehittää Kristiinankaupunkia, muotoilla yhteisiä ja konkreettisia tavoitteita ja saada siten aikaan kaikkia osapuolia hyödyttäviä *win-win*-tilanteita.

Kehitä uusia menetelmiä, luo kontakteja myös muualla – Helsingissä, eduskunnassa ja ministeriöissä, siellä on mahdollisuuksia ja resursseja. Opi ennakoimaan valtion toimintatavat, sekä taloudelliset että poliittiset. Kerro Kristiinankaupungista myös muualla, järjestä tilaisuuksia ja harjoita tiedonvaihtoa. Luo toimiva web-konsepti sekä suomeksi että ruotsiksi. Lobbaa, ole avoin ehdotuksille, tee aloitteita ja kompromisseja, kuuntele. Kehu Kristiinankaupunkia.

Osallistu oppilasneuvoston ja nuorisoneuvoston toimintaan. Nuorilla on hyvät mahdollisuudet osallistua kansainväliseen yhteistyöhön *Youth Empowerment Partnership Program-*

me- ja *Empower Media Network* -ohjelmien kautta. Monet kristiinalaisnuoret ovat niiden avulla osallistuneet kansainvälisiin workshop-eihin oppiakseen lisää mediasta ja mediatuotannosta.

Anna vanhustenneuvostolle enemmän valtuuksia ja eläkeläisille paikka, jossa he voivat tavata toisiaan. Liikennejärjestelyistä, paikallisesta veropolitiikasta ja strategiatyöstä huolehtivien kaupunki- ja yhteiskuntasuunnittelijoiden tulee kuunnella senioreiden ja heidän järjestöjensä mielipiteitä.

Me kristiinalaiset suunnittelemme tulevaisuutta, olemme aktiivisia kansalaisia, äänestämme vaaleissa, hoidamme luottamustehtävämme hyvin, olemme avoimia muutoksille ja kehitykselle. Osallistumme talkootyöhön, arvostamme erilaisuuksia ja iloitemme pienistä arkisista asioista.

On tärkeää tuntea iloa ja pitää hauskaa yhdessä, vastaanottaa turvapaikanhakijat ja siirtolaiset ystävällisesti ja antaa heille mahdollisuus jäädä ja tehdä töitä. Muodostamme verkostoja ja jaamme lämpimät tunteemme kotikuntaa kohtaan sekä sen tuoman omanarvon- ja turvallisuudentunteen – varsinkin lapsillemme. Vaalimme pienimuotoisuutta ja viihdymme siinä: pidämme lyhyestä työmatkasta, mahdollisuudesta tehdä etätöitä inspiroivassa miljöössä tai palata siihen työpäivän päätyttyä.

Valittamatta ja riitelemättä esimerkiksi kieli-asioista ja toistemme mielipiteitä kunnioittaen luomme me-hengen, jossa haasteisiin tartutaan positiivisessa hengessä ja avoimesti keskustellen – tämä leimaa Vanhan kaupungin ja kylien välisiä suhteita. Kristiinankaupunki on kokonaisuus, josta jokainen kantaa vastuunsa ja jonka tiimoilta kaikki tekevät yhteistyötä. Sivistys- ja vapaa-ajankeskus voi vahvistaa paikallista me-henkeä.

Tänne voi palata opintojen päätyttyä, täällä voi tehdä töitä ja viettää perhe-elämää. Täällä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua mielekkään elämän ja paremman maailman luomiseen. Täällä vallitsee myönteinen me-henki, yhteistyöhalukkuus ja yhteenkuuluvuudentunne. Täällä on hyvät työ- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet.

Täällä voi elää hyvää elämää.

Kristiinankaupungissa luonto parantaa elämänlaatua: vehreinä kukoistavat kylät, hyvin hoidetut kauniit rannat ja lahdenpoukamat, joissa myös muilla kuin veneenomistajilla on mahdollisuus liikkua merellä. Kristiinankaupungissa myös kaupunkilaiset oppivat tuntemaan luonnon ja eläimet.

Siivoamme Pohjoislahden kaislikosta. Lähdemme Kaupunginlahdelle myös talvella meren jäädyttyä. Vanhan kaupungin asukkaat pitävät pihansa siisteinä, ja Kanuunalahden merenrantakallioilla kävijät laittavat jätteensä uusiin jäteastioihin.

Kristiinalaiset kertovat kaupungin tapahtumista ja markkinoivat niitä, myös muualle Suomeen. Kaupunki (tai matkailutoimisto) painaa kesämarkkinoiksi tiedotteen, jossa kerrotaan ravintola- ja majoituspalveluista, aukioloajoista, taksipalveluista jne.

Toimenpiteet:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Ehkäisemme poismuuttoa ja kannustamme tulomuuttoa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Muodostamme Kristiinankaupunkifoorumin, joka edistää kylätoimintaa, eri kaupunginosien välistä yhteisvaikutusta ja tämän strategian toteuttamista sekä antaa ehdotuksia ja ideoita siitä, miten asukkaat voivat kehittää Kristiinankaupunkia.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Kerromme kaupungin tapahtumista ja markkinoimme niitä, myös muualle Suomeen. Painamme tiedotteen, jossa kerrotaan ravintola- ja majoituspalveluista, aukioloajoista, taksipalveluista jne.

Toimenpideohjelma:

Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Toinen prioriteetti

1. Sivistys- ja vapaa-ajankeskus vahvistaa paikallista me-henkeä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Teemme yhteistyötä naapurikuntien kanssa profiloitua edistävällä tavalla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Annamme vanhustenneuvostolle enemmän valtuuksia ja vaikutusmahdollisuuksia.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Tärkeä asukasryhmä

Kristiinankaupungissa parasta ovat lapset. Kristiinankaupungin päätöksentekijät ottavat lapsiperheet huomioon. Kaupunki kaavoittaa lapsiperheiden tarpeisiin sopivia asuinalueita ja -tontteja sekä rakentaa kevyen liikenteen väyliä kyliin rakennettavien uusien asuinalueiden yhteyteen. Kaupungin sydän tori suunnitellaan siten, ettei lasten tarvitse kilpailla pysäköinti- ja läpiajoliikenteen kanssa, torin on oltava myös pienille turvallinen.

Nuoret perheet ja lapsiperheet valitsevat asuinpaikkansa päivähoitopalvelujen ja opiskelumahdollisuuksien perusteella. Tehdäkseen kaupungista vieläkin houkuttelevamman lapsiperheille kristiinalaiset suhtautuvat myönteisesti päivähoitoon, pienten lasten kasvatukseen ja vanhemmuuteen. Sertifioimme pienten lasten kasvatuksen, tarjoamme hoitoa päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Päivähoitopaikkoja on jokaisessa kylässä tai kaupunginosassa; pieniä ja turvallisia ryhmiä ryhmäperhepäivähoidossa. Päivähoito toimii kielikylynä.

Perheiden, lasten ja nuorten kohdalla on tärkeää selvittää toimintaa ohjaavat arvot. Priori-

soimalla lasten, nuorten ja vanhempien tarpeita ja panostamalla lapsiperheisiin investoimamme tulevaisuuteen.

Korostamme Kristiinankaupunkia lasten ja nuorten kuntana perustamalla lapsiperheneuvoston. Urheiluseurat tukevat ja auttavat nuoria, ne tarjoavat turvallisen ympäristön, jossa uskaltaa voittaa, sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tunteen.

Kristiinankaupungissa huolehdimme lapsista ja nuorista ajoissa. Tarjoamme heille esimerkiksi koulussa järjestettyä iltapäivätoimintaa, iltaisin auki olevia tiloja, erilaista kerhotoimintaa sekä mahdollisuutta osallistua kulttuuritaapahtumiin ja mahdollisuutta luoda taidetta, teatteria ja musiikkia. Kristiinalaiset kehittävät menetelmiä, joiden avulla voidaan havaita nuorten hiljainen hätä ja puuttua siihen ajoissa, ennen kuin he ovat vaarassa syrjäytyä.

Paikallisten kulttuurityöntekijöiden annetaan inspiroida oppilaita ja järjestää lapsille ja nuorille kursseja ja tapahtumia. Perustamme paikallispolitiikkaan mentoritoimintaa. Perustamme poliitikkokoulun, jossa nuoret ja vanhat, myös tulevat kunnanvaltuustoehdokkaat, oppivat argumentoimaan ja keskustelemaan sekä osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Järjestämme useita nuorisomessuja, joilla lapset ja nuoret saavat esittää ideoitaan, visioitaan ja tuotteitaan. Osallistumme Pohjanmaan lastenkulttuuriverkoston BARK, joka on osa koko maan kattavaa Taikalamppu-lapsikulttuuriverkostoa. Houkuttelemme lapsia ja nuoria muilta paikkakunnilta käymään Kristiinankaupungissa tarjoamalla heille luokkaretkipaketteja.

Toimenpiteet:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Tiedotamme (myös verkossa) lapsiperheille kaupungin asunto-, päivähoito- ja koulutarjonasta sekä muista heille tärkeistä palveluista.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Suunnittelemme asuinalueita ja -tontteja, joissa otetaan huomioon lapsiperheiden tar-

peet, ja lapsiperheet otetaan huomioon myös kunnallisessa päätöksenteossa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

3. Puutemme nuorten hiljaiseen hätään tai poistamme sen, ennen kuin he syrjäytyvät.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Toinen prioriteetti

1. Perustamme lapsiperheneuvoston.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Järjestämme useampia nuorisomessuja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Koulu

Hyvä koulukaupunki panostaa innovatiiviseen koulutukseen. Koulun tulee kasvattaa itsenäisiä ja aktiivisia kansalaisia. Yhteiskuntaosallisuuden tulee saada tärkeämpi sija kouluissa. Oppilaat tarvitsevat työkaluja käyttääkseen hankkimiaan tietoja. Aktiivinen, äänensä kuuluviin saava oppilasneuvosto on tärkeä kanava yhteiskuntaosallisuudelle ja lisää oppilaiden merkitystä. Oppilaiden on viihdyttävä ja kehittyttävä koulussaan. Tyytyväiset ja myönteiset oppilaat markkinoivat hyvin kouluun ja kotiseutuaan.

Elävät kyläkoulut parantavat kylien/kaupunginosien palvelutasoa (tarjoamalla esimerkiksi kyläkeittiön ja -ruokalan, kyläapteekin, kyläterveysaseman, kyläpostin jne.) ja edistävät kyliin muuttoa. Koulujen opetusryhmät ovat suhteellisen pieniä. Koululaitoksessa vallitsee mehenki ja hyvä yhteistyöilmapiiri. Yhteisen profiloinnin ja visioinnin tiimoilta järjestetään tapaamisia, joissa mietitään, millainen koulutoimi varmistaa hyvän koulutustason. Luokan- ja aineenopettajat sekä koulut tekevät yhteistyötä ja muodostavat verkostoja.

Kehitämme kouluja kielestä riippumatta, an-

namme kaikille samanlaista tietoa ja palvelua ja huolehdimme siitä, että koulut ovat ympäristösertifioituja. Selvitämme, miten paljon ruotsin- ja suomenkieliset koulut, ennen kaikkea lukiot, voivat tehdä keskenään yhteistyötä. Tavoitteena on mm. säilyttää Kristiinankaupungissa sekä ruotsin- että suomenkielinen lukio. Koululaitos ottaa tässä huomioon kaksikielisten opettajien pätevyyden. Eri koulujen, varsinkin suomen- ja ruotsinkielisten, välinen toimiva yhteistyö on välttämätöntä monipuolisten opetusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja kaksikielisyyden vahvistamiseksi.

Kristiinankaupungissa koulu kasvattaa oppilaat yritteliäisyyteen esikoulusta lukioon. Lukioiden tarjoama opetus monipuolistuu laajemmän kurssitarjonnan myötä, erikoislinjoista voidaan mainita mm. medialukio.

On välttämätöntä, että Kristiinankaupungissa järjestetään suomenkielistä ammattikoulutusta. Jotta kristiinalaisnuoret voisivat jäädä tai palata kotiseudulle, on tärkeää tarjota heille sellaista ammattikoulutusta, että he voivat harjoittaa ammattiaan täällä.

Kansalaisopisto tarvitsee omat tilat, joissa toiminnot voidaan keskittää siten, että opetusta ja aktiviteetteja voidaan harjoittaa myös päiväsaikaan. Opisto voi tarjota yhteistyössä muun koulutoimen kanssa iltapäivätoimintaa ja suunnitella materiaalihankinnat siten, että siitä on hyötyä mahdollisimman monille.

Kansalaisopisto tarvitsee resursseja järjestääkseen täydentävää koulutusta ammattikorkeakouluaineissa, esimerkkinä tällaisesta on kansalaisopiston syksyllä järjestämä kuorma- ja linja-autokuljettajien ammattipätevyyskoulutus. Opisto voi myös laajentaa koulutusta lyhytkursseilla, seminaareilla, teemapäivillä ja etäopiskelulla. Opisto on lupautunut järjestämään koulutusta turvapaikanhakijoille ja maahanmuuttajille.

Yhteistyö koulun ja kodin välillä toimii hyvin – samoin päivähoidon ja koulun välinen yhteistyö sekä ruotsin- ja suomenkielisten koulujen yhteistyö ala-asteelta lukioon.

Luottamushenkilöt, lähinnä kunnanvaltuutetut, takaavat yhdessä eri sidosryhmien kanssa koulusektorille taloudelliset edellytykset lisätä pedagogisia resursseja kurssitarjonnan laajen-

tamiseksi, asianmukaiset tilat (sekä suomen- että ruotsinkielinen yläaste kunnostetaan), parempaa ja monipuolisempaa opetusmateriaalia: videokanunoita, smart board -tauluja, uusia tietokoneita luokkiin, opetuksessa ja jatkokoulutuksessa käytettävät videokonferenssit.

Koulussa on tietotekniikka- ja tekniikkavastava mutta myös koulukuraattori, koulunkäyntiavustajia ja oppilashoitajia. Koulujen oppilas- huoltoa parannetaan: erityistä tukea tarvitsevat saavat tukea, kiusaamista ehkäistään, kouluruoan laatua valvotaan, opintotukimahdollisuuksia ja terveydenhoitoa parannetaan. Opettajat luottavat tukitiimiin.

Opettajat jatkokouluttautuvat ja heillä on mahdollisuus hakea inspiraatiota ulkomailla järjestettäviltä messuilta. Koulutussektorilla kannustetaan kansainväliseen opettaja- ja oppilasvaihtoon.

Kristiinankaupunki tuo esille ne tavaramerkit (tulossuuntautuneisuus ja yrittäjäystaidot), jotka jo leimaavat suomen- ja ruotsinkielistä koululaitosta. Ammatillista koulutusta tarjoava Axxell, entinen Lapväärtin kansanopisto, on suomenruotsalaisen musiikin keskus. Koulun entiset oppilaat ovat tuottaneet useita euroviisukappaleita ja muuta tunnetuksi tullutta musiikkia. Axxell on kaupungille ja yhteiskunnalle erikoisasemassa.

Aikuisille kristiinalaisille on tarjolla opiskelupaikkoja avoimessa korkeakoulussa. Kristiinankaupungin tulee olla kulttuuri- ja koulutuskaupunki. Nuorison tulee tutustua muuhun maailmaan, mutta heillä pitää olla mahdollisuus hankkia paikallinen koulutus. Nuorten ei pitäisi joutua lähtemään Kristiinankaupungista. Kristiinankaupungissa kirjoilla oleville opiskelijoille tulee myöntää apurahoja.

Toimenpiteet:

Meneillä

1. Koulutoimi järjestää tarvittaessa opetusta kylissä/kaupunginosissa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Kunnostamme sekä suomen- että ruotsinkie-

lisen yläasteen, päivitämme opetusmateriaalia jatkuvasti.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Palkkaamme koulukuraattorin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Koulut tekevät yhteistyötä ja muodostavat verkostoja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Toinen prioriteetti

1. Mahdollistamme kansainvälisen opettaja- ja oppilasvaihdon.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Koulujen tietotekniikan ja sen osaamisen tulee olla ajan tasalla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Koulut ovat ympäristösertifioituja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Lukiossa on erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja, esimerkiksi medialinja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

5. Nostamme esiin paikallisen koulutoimen menestyksen.

Toimenpideohjelma:

Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Verorahoille on saatava vastinetta

Hoitoketju on toimiva. Kristiinankaupunki panostaa terveydenhoitoon ja ennaltaehkäisevään hoitoon (sekä fyysiseen että psyykkiseen), uusiin palvelumahdollisuuksiin sekä keskitettyihin ja hyvin suunniteltuihin hoitolaitoksiin. Sairaalanmäellä on parhaimmillaan tilaa sairaanhoito-, terveydenhoito-, kuntoutus- ja virkistyskeskukselle (myös reumapotilaille), päihdeklinalle sekä eläinsairaualalle. Sairaalanmäellä päivystetään useita kertoja viikossa. Kaupunki tarjoaa erikoissairaanhoitoa yhdessä Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa.

Sivistys- ja vapaa-ajankeskuksella on suuri merkitys terveydenhoidolle ja ennaltaehkäisemälle hoidolle.

Kristiinankaupungin asukkaista suuri osa on senioreita. Monilla vanhuksilla, jotka asuvat kotonaan mutta joilla ei ole autoa, on jo nyt vaikea suoriutua esimerkiksi pankki- tai kauppa-asioistaan. Vanhusten oletetaan asuvan kotona mahdollisimman pitkään sosiaali- ja hoitopalvelujen turvin. Koska kylien palvelut on monin paikoin lakkautettu ja terveydenhuolto on keskitetty Sairaalanmäelle, autottomille vanhuksille on tarjottava kuljetuspalveluja, joiden avulla he pääsevät käyttämään hoitopalveluja, sekä kylissä ja Vanhassa kaupungissa järjestettäviä palveluja.

Perusturva-alan pienyritykset ovat tärkeässä asemassa De gamlas hemin, Sairaskodin, Kårkullan ja muiden palvelutalojen lisäksi. Hoito-, turva-, lääkäri- vartiointi- ja muita palveluja tarjoava yksityinen sektori lisäisi Kristiinankaupungin vetovoimaa ja kilpailukykyä ikääntyvien paluumuuttajien houkuttelemiseksi. Tällaisesta toiminnasta olisi suurta hyötyä Kristiinankaupunkia kotimaassa ja Ruotsissa markkinoilla henkilöillä.

Senioreilla on seuraa toisistaan, omaisistaan ja vanhusten ystäväpalveluun ilmoittautuneista henkilöistä, joilla kaikilla on suuri merkitys vanhuksen arjen sujumisen kannalta. Senioreiden on voitava tavata toisiaan, seurustella omissa viihtyisissä eläkeläiskerhoissaan tai muissa kokoontumistiloissa Vanhassa kaupun-

gissa ja kylissä. Nykyiset tilat on säilytettävä ja uusia on perustettava.

Terveys- ja sosiaalitoimen periaatteen mukaisesti Kristiinankaupungin veronmaksajien on saatava vastinetta verorahoilleen, samalla kun kolmas sektori laajentaa palvelutarjontaansa. Hyvään palveluun kuuluvat myös nopeat turvallisuuspalvelut, sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi tämä koskee myös poliisia ja pelastuslaitosta. Kaikki perusturvapalvelut tarjotaan yhdeltä ainoalta luukulta, jossa asiantunteva henkilö antaa tarvittavaa tietoa. Yksittäisen henkilön kannalta hoitosektori tarjoaa tehokasta ja hyvää palvelua kaikissa elämänvaiheissa. Palvelutarjonta on tasaisesti jakautunut Vanhan kaupungin ja kylien välillä, kylissä on yhteyshenkilöitä ja huoltopisteitä, kylien ja Vanhan kaupungin välillä vallitsee yhteenkuuluvuuden ja hyvän yhteistyön henki.

Hyvä palvelu merkitsee järkeviä ja harkittuja taloudellisia panostuksia, sitä että Kristiinankaupungin resurssit suunnataan sinne, missä niitä tarvitaan: maaseudun vesi- ja viemäriverkostoon, julkiseen liikenteeseen ja parempiin liikenneyhteyksiin/kuljetuksiin haja-asutuskaupungissa, kulttuuritapahtumiin ja kokoon-tumispaikkoihin, vapaaehtoiseen ystäväpalveluun, liikkeiden lisäämiseen, työvaihtoon, katu- jen ja teiden kunnostukseen. Kaupunki tekee oikein hajauttaessaan hallintoa mm. siten, että maataloustoimistoon pääsee traktorilla. Kaupunki tiedottaa palveluistaan esimerkiksi kaksi kertaa vuodessa ilmestyvässä tiedotteessa.

Kaupunki on monikulttuurinen, johto toimii hyvin, samoin kuin myös kaupungin eri sekto- reiden välinen yhteistyö. Julkisen ja yksityisen sektorin välillä vallitsee selkeä työnjako.

Kunnalliset virkamiehet ovat paremminkin yhteistyökumppaneita kuin viranomaishenkilöitä. Yhteistyötä tehdään myös kunnanrajojen yli. Kaupunki ottaa entistä paremmin vastaan Kris- tiinankaupunkiin muuttavat henkilöt.

Paikallisten urheilutapahtumien suunnittelu ja koordinointi sekä urheilijoiden koulutus toimii paremmin, jos kaupunki ja urheiluseurat palkkaavat urheilujohtajan.

Toimenpiteet:

Meneillä

1. Panostus terveydenhoitoon ja ennaltaehkäi- sevään hoitoon.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Panostus Sairaalanmäkeen: vahvistamme terveyskeskusta luomalla sairaanhoito-, tervey- denhoito-, kuntoutus- ja virkistäytymiskeskuk- sen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Luomme tarvittavat edellytykset (mm. yö- partiot) sille, että seniorit voivat asua kotonaan mahdollisimman pitkään.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Laajennamme palvelutarjontaa kolmannen sektorin avulla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

5. Tarjoamme kaikki perusturvapalvelut samal- ta luukulta.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Järjestämme kyliin yhteyshenkilöt ja palvelupisteet.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Toivotamme tänne muuttaneet tervetulleiksi tarjoamalle heille tarpeellista ja hyödyllistä tie- toa paikallisista palveluista ja muista paikalli- sista asioista.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Kulttuuri on hyvinvointia

Kulttuuri on ennaltaehkäisevää terveydenhoitoa. Kulttuuri merkitsee hyvinvointia; siihen pyrkivien elämysten antamista tai saamista. Kulttuuri ehkäisee psyykkistä pahoinvointia ja syrjäytymistä. Se inspiroi ja antaa lisäarvoa. Kulttuuripanostusten laiminlyöminen saa aikaan pahoinvointia. Ratkaisevaa on kuitenkin se, että kristiinalaiset käyttävät paikallista kulttuuritarjontaa.

Vaalimme, tuomme esiin ja kehitämme edelleen paikallista kansankulttuuria – musiikkia, laulua, juhllisuuksia kuten hopeahäät, jne.

Kulttuurityöntekijät pystyvät tuottamaan enemmän. Nuoriso-, kylä-, kotiseutu- ja Marttayhdistykset sekä kuorot voivat kaikki kantaa kortensa kekoon. Kulttuuriaktiviteetit eivät saa koskaan ehtyä, vaan niiden tulee voimistua. Kulttuurisektorin tulee muistaa menneisyys ja kehittää nykyisyyttä. Verkkosivustot ja kaikkien käytettävissä olevat tilat helpottavat toimintaa.

On hyvä ajatus koota luettelo yhdistyksistä ja organisaatioista, joiden ansiosta vanhusten asumiseen, harrastuksiin ja kaikenlaisiin palveluihin liittyvä viihtyvyys paranee. Sivistys- ja vapaa-ajankeskus antaa neuvoja ajankohtaisissa kysymyksissä ja auttaa yhdistyksiä hankkimaan erilaisia lupia.

Pienimuotoisuutta kannattaa viljellä: kylillä ja Vanhalla kaupungilla on yhteinen kulttuuritarjonta ja hyvät edellytykset käynnistää paikallisesti ankkuroituja kulttuurihankkeita/järjestää tilaisuuksia. Kulttuuria ovat myös sellaiset hankkeet, joiden pyrkimyksenä on lisätä kristiinalaisten työhyvinvointia.

Kristiinalaiset kutsuvat vierailulle ammattimaisia kulttuurityöntekijöitä, mutta he eivät kuitenkaan tarvitse megatähtiä – paikalliset kyvyt ovat tarpeeksi vahvoja, tuen ja kannustuksen arvoisia.

Eri sektorien välinen strukturointi, työnjako ja yhteistyö on aina hyvä asia. Kun kysymyksessä on kulttuuri, tarvitsemme myös opetusta/koulutusta ja mahdollisuuksia käyttää taidetta terapiana (esimerkiksi musiikkia ja teatteria). Vaikka monet tekevätkin taide- ja kulttuurityö-

tä vapaaehtoisesti, on tärkeää, että he saavat paikallisilta luottamushenkilöiltä ymmärtämystä, kannustusta ja tukea.

Meidän tulee maalata Kristiinankaupunkiaiheisia tauluja, kirjoittaa kaupungista kertovia kirjoja ja lauluja. Vanhemmilla henkilöillä on omat kulttuurihankkeensa (historia, valokuvat), samoin kuin nuoremmilla omansa (musiikki, cybertaide). Täältä pois muuttaneet joko palaavat kaupunkiin takaisin tai kertovat Kristiinankaupungista lapsilleen vieden siten perinnetietoa seuraavalle sukupolvelle.

Kristiinankaupungin historia on kiehtova. Tässä keskiaikaisessa kaupungissa, joka ei koskaan ole tuhoutunut tulipalossa, oli aikoinaan Suomen suurimpiin kuuluva kauppalaivasto. Tätä seikkaa tulee hyödyntää, mm. tuomalla esille paikalliset museot. Merimuseo voisi muuttaa Sisäsataman vanhaan tullirakennukseen.

Kristiinankaupunkilaiset ja heidän kunnanvaltuutettunsa tukevat Lapväärtin kansanopiston, Kansalaisopiston (joka tarjoaa taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille) ja Legaton musiikkiopetusta. Kunnanvaltuutetut ja kaikki kiinnostuneet kristiinalaiset panostavat lauluun ja musiikkiin perustamalla kerhoja, joissa vastaalkajat ja myös muut voivat laulaa, soittaa ja esiintyä. Elävällä musiikilla on Kristiinankaupungissa vahva kasvupohja, mikä antaa hyvät edellytykset konserttien ja festivaalien järjestämiseen. Pop-, rock- ja jazzmusiikin lisäksi täällä on tilaa ja kysyntää klassiselle musiikille. Paikalliset laulajat ja muusikot voisivat mielellään järjestää yhteisen kesäkonsertin. Konserttitali nostaisi musikaalisen kulttuurielämän tasoa.

Kristiinankaupungissa on taide- ja kulttuuritiloja, mutta niissä on puutteita ja ylläpidon tarve on jatkuvaa. Järjestäjät valitsevat kyseiseen tilaisuuteen parhaiten sopivat tilat. Kaikkia tiloja voidaan markkinoida kaupungin kotisivuilla.

Taideyhdistys Spectra on tärkeä. Voiko Kulttuuritalo Dux toimia näyttelytilana? Dux on tärkeä, ja sitä pitää markkinoida määrätietoisesti: tiloja voidaan käyttää mm. elokuvateatterina, teatterina ja konferenssitiloina. Kristiinankaupunki pitää Vanhan kaupungin ja kylien kulttuuritiloja (kylissä nuorisoseurantat) sa-

manarvoisina; lähtökohtana se, että kaikki tilat ovat yhtä tarpeelliset ja että kunnan päättäjät eivät aseta niitä toisiaan vastaan.

Liikenneyhteydet vaikuttavat kulttuurien vuorovaikutukseen, mahdollisuuksiin hyödyntää vapaa-ajan- ja palvelutarjontaa – varsinkin liikuntarajoitteisille ja senioreille. Myös tässä liikenneyhteyksien on toimittava, esimerkiksi on järjestettävä yhteiskuljetuksia.

Kristiinankaupunkilaiset kehittävät paikallista teatteritaidetta – esimerkiksi järjestämällä kesäteatteria lapsille, toteuttamalla kyläkiertueen tai järjestämällä tilaisuuksia esimerkiksi Pietari Brahen syntymäpäivän yhteydessä.

Kristiinankaupunki vakiinnuttaa maineensa Pääsiäiskaupunkina, Vappukaupunkina, Joulukaupunkina. Ympärivuotisena kaupunkina. Järjestämme Seinäjoen tangomarkkinoita vastaavan 60-lukuviikon. Ravintolateltojen musiikin voimakkuutta säädetään siten, että ihmiset voivat myös puhua keskenään.

Kristiinalaiset järjestävät urheiluviikon, Kristina Games -kisat, perustavat hevosurheilualueen, järjestävät pyöräilykisoja sekä melontaa, purjehdus- ja moottorivenerogattoja. Pyhävuori sopii hyvin virkistysalueeksi sekä kurssiin, konferenssien ja harjoitusleirien järjestämiseen. Paikkoja, joissa voidaan kokoontua ja keskustella iltaisin. Kielikylpyä lapsille. Kielikylpyä kesäasukkaille.

Kristiinalaiset hoitavat katukuvaa ja Vanhan kaupungin rakennuskulttuuria sekä maaseutua, ja perustavat rakennusten hoitoapteekin yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Työhön osallistuu myös paikallinen museotoimi.

Kristiinalaiset kehittävät paikallis-tv:tään käyttämällä esimerkiksi tekniikan tarjoamia mahdollisuuksia. Kristiinankaupunki järjestää juhlat Kristiinan päivänä.

Kristiinalaiset tarvitsevat sekä henkistä että ruumiillista ravintoa. Myös liikunta ja urheilu ovat kulttuuria. Asukkailla tulee olla kaikissa kaupunginosissa hyvät urheilu- ja kuntoilu-mahdollisuudet.

Kuntoilu ja urheilu voidaan yhdistää esimerkiksi siten, että Kristiinankaupunki tarjoaa yhteistyössä naapurikunnan kanssa käynnin Vanhan kaupungin puutalomiljöössä, ratsastusretken Susiluolan ympäristössä Pyhävuorella tai

kierroksen Kauhajoen golfkentällä.

Kristiinankaupungin ympäristössä on useita hevostalleja, hevosten omistajia ja ratsastajia. Täällä on ratsastusreiteiksi hyvin sopivia vanhoja metsäteitä ja vanha rautatiepenkka. Kristiinankaupunki, Karijoki ja Närpiö voivat pienin panoksin kunnostaa ja merkitä vanhan rautatiereitin ratsastusta varten.

Kristiinankaupunki osallistuu alueellisen kulttuurin kehittämisohjemaan ”Pohjanmaan kulttuuriohjelma 2009–2013” (yhdessä Pohjanmaan liiton, KulturÖsterbottenin ja kulttuurista vastaavien kunnan virkamiesten kanssa).

Toimenpiteet:

Meneillä

1. Annamme kunnallishallinnolle tehtäväksi tukea yhdistyksiä hallinnollisin palveluin mm. lupakysymyksissä; esimerkiksi yhdistysasiamies.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Järjestämme yleisurheilukilpailuja (Kristina Games) ja muita kilpailuja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Kehitämme paikallis-tv:tä ja huolehdimme siitä, että kylät näkyvät Krs-tv:ssä joko paikallisia arkistokuvina tai filmillä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Kehitämme Kristiinankaupunkia Pääsiäis-, Vappu- ja Joulukaupungiksi.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Toinen prioriteetti

1. Annamme koottua ja ulospäin suuntautuvaa

tietoa isommista paikallisista tapahtumista.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Sekä vasta-alkajat että muut voivat käyttää tiloja, jotka soveltuvat lauluun, musisointiin ja muunlaiseen esiintymiseen, tai liittyä jo valmiiksi perustettuihin kerhoihin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Järjestämme paikallisesti ankkuroituja tai vÄrityneitä kulttuurihankkeita ja tilaisuuksia.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Tyydytämme myös klassisen musiikin tarpeen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

5. Kaupunki pitää Vanhan kaupungin ja kylÄkeskusten kulttuuritiloja ja tapahtumia samanarvoisina.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

6. HyödynnÄmme historian, tuomme esille paikalliset museot.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

7. Osallistumme paikalliseen teatteritaiteeseen ja hyödynnÄmme sitä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

8. Perustamme rakennusten hoitoapteekin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:

Vastuuhenkilö:

9. Kristiinankaupunki panostaa hevosurheiluun yhdessä naapurikuntien kanssa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

10. Järjestämme Pietari Braheen liittyviä tilaisuuksia.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Haasteita

Meidän on parannettava ja markkinoitava Kristiinankaupunkia; meidän on pyrittävä löytämään kehitysmahdollisuuksia ja edistämään kaupungin myönteistä mainetta, joka valaa vahvaa uskoa tulevaisuuteen. Meidän on pysäytettävä poismuutto ja kannustettava tulo- ja takaisinmuuttoa. Nuorille on tarjottava mahdollisuuksia palata kotiin esimerkiksi opintojen päätyttyä – joko perheen kanssa tai perustaakseen perheen. Lapsilla tulee olla turvallinen tulevaisuus Kristiinankaupungissa. Tarvitsemme sen vuoksi lisää työpaikkoja, niin korkeasti koulutetuille kuin myös ammattikoulun käyneille nuorille.

Meidän on hyödynnettävä inhimillisiä resursseja ja luotava me-henkeä ja yhteenkuuluvuutta kylien ja Vanhan kaupungin välille sekä eri kieliryhmien välille. Lisäksi meidän on luotava yhteinen näkemys tulevaisuudesta. Meidän on tuotava maahanmuuttajat osaksi paikallista yhteisöä ja tehtävä yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Vältämme ylhäältä alaspäin suuntautuvaa ohjausta ja lisäämme tasavertaisuutta, mikä helpottaa kasvamista ja kehittymistä.

Voidaksemme toimia tarmokkaasti ja osoittaa omaa aktiivisuutta tarvitsemme tietoa, määrätietoisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon. Tarvitsemme toimivaa viestintää ja vuorovaikutusta asukkaiden ja heitä edustavien kaupungin johtohenkilöiden välillä. Tarvitsemme tulevaisuudenvisiona, selkeitä ja kannustavia tavoitteita ja strategioita. Tarvitsemme myös hyvän keskusteluilmaston, tahtoa

tehdä muutoksia ja muuttua itsekin niiden mukana, ideakilpailuja ja yhteisiä parannusehdotuksia sekä avoimuutta tiedonkulussa ja päätöksenteossa.

Tarvitsemme selkeää johtajuutta, sitoutuneisuutta sekä luottamushenkilöiden ja osaavien ja energisten kunnanvirkamiesten työnkiertoa. Tarvitsemme hyviä työolosuhteita sekä sellaista arvontoa ja yleistä hyväksyntää, joka tekee mahdolliseksi uhrautumisen ilman uupumusta.

Kaupungin asukkaat on sitoutettava ja mobili-

soitava osallistumaan tämän strategian toteuttamiseen. Kansalaisista muodostettu Kristiinankaupunkifoorumi voisi taata sen, että asukkaat omaksuvat strategian ja löytävät keinot sen toteuttamiseksi käytännössä.

Kaikkien on puhallettava yhteen hiileen.

2. Yrittäjyys ja elinkeinoelämä. Virat ja työpaika

Kristiinankaupungissa on:

Perunavaltakunta, lähiruokaa, paikallisia tuotteita, esim. jouluristi, monipuolinen ja kilpailukykyinen elinkeinoelämä, koko maassa tunnetut kesämarkkinat, positiivinen yrittäjämasto sekä tahto viljellä paikallista kehitysmuotoisuutta ja tehdä Kristiinankaupungista houkutteleva kaupunki yrittäjille, monin tavoin käyttökelpoinen sisäsatama, osallistuvaa ammattielämää, myytäviä tontteja, vuokrattavia tai ostettavia taloja/tiloja, polttopuun myyntiä kesäasukkaille, kuitukaapeliverkko ja hyvät internetyhteydet, erinomaiset mahdollisuudet etätyöskentelyyn sekä kaksikielisyys ja kansainvälisyys.

Tarvitsemme näitä:

Meidän on panostettava peruselinkeinoihin; kehitettävä ja jalostettava paikallisia hyviä raaka-aineita. Kristiinankaupunki on yksi Pohjoismaiden suurimpia perunanviljelyskuntia ja kolmasosa suomalaisesta perunasta kasvaa täällä - tätä seikkaa meidän tulee hyödyntää. Kristiinankaupungin on etabloiduttava Suomen perunakaupunkina ja sijoituttava maailmankartalle hyödyntämällä ja kehittämällä perunantuotantoa: kasvattamalla uusia lajikkeita, jalostamalla, perustamalla perunanviljelyyn liittyvä koulutus- ja tutkimuskeskus, jossa työskentelevät markkinoiden parhaat kokit ja kemistit. Kristiinalaisten on lobattava kaupunkiin suuria perunayrityksiä. Meidän on markkinoitava itseämme perunavaltakuntana ja tehtävä yhteistyötä tomaattivaltakuntana itseään markkinoivien närpiöläisten kanssa.

Esimerkiksi Skaftungissa toimivat paikalliset kalasavustamot voivat tehdä yhteistyötä Vanhan kaupungin kalanmyyjien kanssa.

Poismuuttoa tulee pyrkiä ehkäisemään ja tulo- ja paluumuuttoa kannustaa myös lobbaamalla tänne uusia yrityksiä (paljon työpaikkoja tarjoavia tehtaita) ja luoda työpaikkoja myös korke-

asti koulutetuille. On toivottavaa, että nuoret kristiinalaiset löytävät kotiseudultaan koulutustaan vastaavaa työtä – ja että he saavat koti-seutunsa työtarjontaa vastaavan koulutuksen.

Kesätyöntekijöitä ja ylipäänsä nuoria työntekijöitä palkkaavat yritykset ansaitsevat tukea. Nuorison työllistäminen on tärkeää. Kehittämme kesätyösetelijärjestelmää, työnantajat luovat uusia kesätyöhankkeita yhdessä nuorisoneuvoston kanssa ja perustavat nuorille tarkoitettuja työpooleja. Useammille korkeakoulu-/yliopisto-opiskelijoille tarjotaan harjoittelupaikkoja kaupungissa.

Meidän tulee tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia tutkimukseen ja työskentelyyn Kristiinankaupungissa ja sen puolesta.

Paikallisten yritysten kasvu on toivottavaa. Myös sen vuoksi tarvitaan riittävästi paikallisia käyttäjiä palvelujen turvaamiseksi. Kristiinankaupungissa tarvitaan lisää keskisuuria yrityksiä. Kristiinankaupunki on kuitenkin myös mikroyrittäjälle ihanteellinen kotipaikka. Täällä on runsaasti pieniä ja edullisia tiloja. Myös tässä suhteessa muutamme pienimuotoisuuden vahvuudeksi. Sen sijaan että uneksisimme suurten tai keskisuurten teollisuusyritysten asettumisesta tänne, asianomaisten on kartoitettava ja tyydytettävä mikroyrittäjien ja työssänsä liikkuvien ammatinharjoittajien erityistarpeet, jotta he voivat vakuuttaa kollegansa siitä, että tänne kannattaa asettua.

Mikroyrittäjät eivät tarvitse teollisuushalleja. He ovat monien muiden tavoin riippuvaisia hyvistä Internet-yhteyksistä. He kuljettavat mukanaan työpistettään ja työvälineitään. Jos he eivät työskentele kotonaan, kaupunki voi kätevästi järjestää heille toimitilat. Paikalliset langattomat verkot palvelevat kaikkia tasa-arvoisesti.

Tehdään Kristiinankaupungista etätöiden Mekka /keskus työssään matkustaville tai luovan työn tekijöille. Kerrotaan kaupungistamme sellais-

sa paikoissa, joissa tällaiset ammatinharjoittajat kokoontuvat. Kutsutaan heidän Kristiinankaupunkiin, jotta he voivat itse kokea kaupunkimme rennon mutta silti tuottavan ilmapiirin.

Varmistetaan, että tarjoamme kaiken tarpeellisen tiedon heille, jotka tutustuvat mahdollisuuksiin tehdä liikkuvaa työtä tai etätyötä kaupungistamme käsin. Perheellisille tarjoamme tietoa siitä, millaista täällä on asua perheenä.

Järjestetään liikkuvaa ammatinharjoittamista käsittelevä seminaari, jossa tällaista työtä tekevät henkilöt, tai monessa eri paikassa työskentelevät henkilöt, tapaavat toisiaan ja Euroopan parhaita työelämän tutkijoita.

Kristiinankaupungin on tuettava ja helpotettava pendelöintiä.

Melkein kaikki on mahdollista...

Voimme tarjota potentiaalisia ideoita yrittäjille ja tuleville yrittäjille, kutsua kristiinalaisia yrittäjiä osallistumaan hankkeisiin, kehittää yrittäjä- ja liikeideoita erilaisten tuotteiden valmistamiseksi: talopaketteja, Kristiinajäätelöä, Kristiinaolutta, ketsuppia ja kurkkusalaattia, juhlimppuja ja paikallisesti leivottua leipää, viinimarjoista tehtyä viiniä, Turkuun myytävää vettä. Valmistetaan, leivotaan ja myydään.

Voimme muodostaa tai auttaa perustamaan yrityksiä, jotka valmistavat tekstiili-, marja- tai perunalastutuotteita, myyvät ruokaa ja auttavat/tukevat vanhuksia, tarjoavat vaatetuspalveluja, kausityötä, kevyitä kuljetuksia, atk-tukea, tarjoavat kaupunkilaisille palveluja tai tekevät talonmiehentoita vapaa-ajan asuntojen omistajille, toimivat tulkkina, järjestävät seikkailu- ja sukellusretkiä, tarjoavat luontoelämyksiä ja/tai toimivat kalastus- ja luonto-oppaina. Voimme perustaa mainosrahoitteen paikallisradion (Radio Pori, Radio Kurikka, Radio Kristiinankaupunki...).

Muita yrittäjille ja työllistettäville sopivia tehtäviä ovat ympäristöjen siistiminen, kotimiehenä oleminen, eläkeläisten kuljettaminen, yksinasuvien auttaminen, naapureiden ja vanhusten silmälläpito ja auttaminen, koulumummona tai -vaarina toimiminen, ystäväpalveluun osallistuminen ja eläkeläisreservin muodostaminen. Voimme antaa aasialaisten toimia hyvinä esi-

merkkeinä pienyrittäjyyden toteuttamisesta, voimme antaa nuorille ja turvapaikanhakijoille työtä. Perustamme villin ideaparkin, läpikulkuhallin yrittäjille, yrityskeskuksen tai -hautomon, vahvistamme teollisuuden infrastruktuuria: luomme verkostoja elinkeinoelämään, perustamme vihannesten logistiikkakeskus, autamme markkinoimaan mikroyrityksiä, autamme yrityksiä parantamaan asiakasystävällisyyttään, varmistamme luovan ja innovatiivisen elinkeinoasiamiesjärjestelmän sekä hyvät elinkeinopalvelut, aloitamme elinkeinoyhteistyön naapurikaupunkien ja -kuntien kanssa.

Luomme optimaaliset edellytykset yrittäjyydelle myös tarjoamalla kielikursseja, ammattikoulutusta ja perusteellista yrittäjyyskasvatusta kouluissa. Panostamme tuotekehitykseen. Markkinoimme kotiseudun taidetta ja käsitöitä. Viemme tuotteita Kiinaan.

Kehitämme tuulivoimaan tai bioenergiaan/biokaasuun perustuvaa energiantuotantoa (perustamme tuulivoimayhtiön, tuulivoimapuiston): tuomme esiin tuulivoimaloiden sijoitusvaihtoehtoja ja annamme sen vuoksi metsää vuokralle.

Kristiinankaupungissa tarvitaan parempia (joukko)liikennepalveluja, myös muualle maahan. Pendelöintiä tulee helpottaa, esimerkiksi asettamalla Vaasan ja Kristiinankaupungin välille pendelöintibussi, jossa matkustajat voivat myös työskennellä. Kristiinalaiset tarvitsevat syöttöliikennettä Kaskisten ja Seinäjoen väliselle rautatielle sekä rannikkorautatielle – ylipäänsä parempia yhteyksiä junille ja lentoasemille. Paikallinen lentokenttä helpottaisi yritysten etabloitumista.

Yhdessä tuumin...

Yrittäjyyskasvatus tulee aloittaa ala-asteella, lukioihin tulee perustaa yrittäjyyslinja. Kristiinankaupungin yrittäjät tukevat koulujen yrittäjyyskasvatusta taloudellisesti mutta myös jakamalla tietoa, kokemuksia ja valmiuksia. Yrittäjät levittävät yhteistyössä kunnanhallinnon kanssa tietoa asianmukaisella tavalla yrittäjyydestä ja järjestävät yrityksen perustamiskursseja.

Edistämme yrittäjyyttä myös luomalla myönteistä yrittäjyyshenkeä, keksimällä uusia ideoi-

ta paikallisesti tai noutamalla niitä muualta. Sijoitamme pääomaa ennen kaikkea nuoreen yrittäjyyteen. Voimme antaa neuvoja ja ohjausta yrityksen perustamisessa. Voimme myöntää suurempia kunnallisia starttiavustuksia.

Kauppiaiden ja kaupungin välinen viestintä toimii, ja kauppiaille tulee olla mahdollisuus sanoa mielipiteensä paikalliseen liiketoimintaan vaikuttaviin kaavoituskysymyksiin. Kaupunki ja yrittäjät vahvistavat ja laajentavat elinkeinoelämälle tarjoamiaan yhteisiä tukipalveluja palkkaamalla yhteistuumin yrityslähettilään/markkinoijan, joka matkustaa ja houkuttelee yrityksiä etabloitumaan kaupunkiin. Kohteena voivat olla tietoyritykset ja uusilla aloilla toimivat yrittäjät. Kysymykseen voi tulla myös pääasiassa eläkeläisiä työllistävä valmistusyksikkö tai tehdas. Yhteinen yrityslähettiläs/markkinoija tutustuu eri toimialoihin, löytää uusia aloja ja luo goodwilliä Kristiinankaupungin yrityksille. Tavoitteena on luoda Kristiinankaupungille houkutteleva yritysprofiili.

Yrittäjyystävälliset luottamushenkilöt huolehtivat siitä, että Kristiinankaupunki tarjoaa uusille yrityksille ja pienyrittäjille läpikulkuhallin, jossa on edullisia tiloja. Yrittäjät panostavat yrittäjyyden ammattimaisuuteen, paikalliseen osaamiseen, strategiatyöskentelykoulutukseen, konsultti- ja mentoripalveluihin (varsinkin nuorille yrittäjille). Yrittäjät järjestävät yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia ja muodostavat verkostoja mm. laatimalla yhteisen verkkosivuston, jossa kerrotaan Kristiinankaupungissa tarjolla olevista palveluista. Lisäksi tulee yhteinen markkinointi, asiakasillat, lomittajat, yrittäjien yhteistyö eri puolilla maata järjestettävillä messuilla ja paikalliset palveluja tarjoavat messut, joilla voidaan solmia kontakteja. Kristiinankaupungissa noudatamme periaatetta ”kaikki markkinoivat kaikkia”, ja nykyiset tekijät ovat tärkeitä markkinoinnille.

Asennekasvatuksen avulla vähennetään yrittäjien taipumusta valittamiseen, lisätään heidän tahtoaan ponnistella yhteisiä päämääriä kohti sen sijaan, että he seuraisivat kateellisina toisten tekemisiä. Näin luodaan optimismia ja tulevaisuuden uskoa, tervetuloa-asennetta ja me-henkeä. Kreatiivisessa Kristiinankaupungissa yrittäjät inspiroituvat toisiaan työryhmissä, joissa pyritään parantamaan henkilöiden omanarvontuntoa ja vahvistamaan uskoa kau-

punkiin, kohottamaan omaa tavoitetasoa, kehittämään uusia ideoita ja antamaan myönteinen kuva Kristiinankaupungista.

Kristiinankaupungin yrittäjät hyödyntävät kaksikielisyyttä, paikallista erikoisosaamista, yhteistyötä kunnanrajojen yli, kontakteja henkilöiden/asiakkaiden kanssa toisilla paikkakunnilla, omia kokemuksia ja ulkoa tulevia impulseja. Myös yrittäjät pyrkivät vahvistamaan Kristiinankaupunkia alueellisena keskuksena ja tekevät yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Lisää asiakkaita...

Kristiinankaupungissa tarvitaan ostoskeskusta. Lålbyn tulee laajentaa aluettaan ostoskeskukseksi (tuokaa tänne Stockmann ja/tai Keskisen kyläkauppaa vastaava yritys). ABC:n tulee olla auki ympäri vuorokauden, kasitietä tulee hyödyntää niin pitkälle kuin mahdollista – ja vieläkin pidemmälle.

Kauppaliikkeiden lisääminen vilkastuttaa kaupankäyntiä ja liike-elämää: laajan valikoiman tarjoavia myymälöitä, erikois- ja pikkuputiikkeja, torimyyntiä ja kävelykatu, torimarkkinat, antiikkikiertue, perunaruokia valmistava gourmet-ravintola, kahviloita ja matkahuolto Vanhaan kaupunkiin. Voimme perustaa joulumyymälän, muodostaa paikallisten taiteilijoiden osuuskunnan, myydä tai vuokrata tontteja ja taloja/tiloja, kunnostaa kukin ainakin yksi talo, esitellä kesämökki- ja muita mahdollisuuksia, vuokrata tai lainata vene.

Voimme tukea kyläkaupan roolia monipuolisena palvelupaikkana (kylän keskus, posti, pankki, erikoistuotteita jne.) Voimme ostaa kyläkaupoista, ostaa paikallista ja lähellä tuotettua, hyödyntää paikallisia palveluja, EU:ta ja PR-kontakteja ja järjestää yritystilaisuuksia Kristiinankaupungissa. Kuunnellaan asiakkaita. Suurempi asukasmäärä lisää asiakkaiden määrää ja tarjoaa paremmat edellytykset kehitykselle.

Toimenpiteet:

Meneillä

1. Panostamme peruselinkeinoihin. Teemme

Kristiinankaupungista Suomen perunakaupungin ja kansallisen perunan tutkimuskeskuksen. Panostamme perunanjalostukseen. Teemme yhteistyötä tomaattivaltakunnan Närpiön kanssa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Työllistämme nuoria kesätyösetelin avulla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Annamme potentiaalisia ideoita yrittäjille ja tuleville yrittäjille, kehitämme yritys- ja liikeideoita.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Muodostamme yrityksiä tai autamme perustamaan niitä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

5. Varmistamme luovan ja innovatiivisen elinkeinoasiamiesjärjestelmän sekä toimivat elinkeinopalvelut, kehitämme elinkeinoyhteistyötä naapurikaupunkien ja -kuntien kanssa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Pyrimme lobbaamaan tänne yrityksiä – töitä tarjoavaa tehdasta – ja luomme työpaikkoja myös korkeasti koulutetuille sekä Vaasassa toimivien Wärtsilän ja ABB:n alihankkijoille.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Teemme Kristiinankaupungista etätyön Mekan/keskuksen työnsä vuoksi matkustaville tai luovan työn tekijöille: kerromme tämänkal-

taisille ammatinharjoittajille kaupungistamme, osoitamme heille, että elämä täällä on rentoa mutta silti tuotteliasta.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Helpotamme pendelöintiä kehittämällä henkilöautojen yhteiskäyttöä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Mahdollistamme ”etäkokoukset” laajakais-tan avulla, perustamme ”etätyöhotellin”, jossa etätyötä tekevät tapaavat toisiaan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

5. Perustamme villin ideaparkin, läpikulkuhallin yrittäjille, yrityskeskuksen tai -hautomon.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

6. Markkinoimme kotiseudun taidetta ja käsitöitä paremmin. Autamme pien- ja mikroyrityksiä markkinoimaan tuotteitaan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

7. Tuemme koulujen yrittäjäyyskasvatusta.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

8. Sijoitamme pääomaa ennen kaikkea nuoreen yrittäjyyteen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

9. Palkkaamme (yhdessä kaupungin kanssa) yrittäjälähettilään/markkinoijan, joka houkuttelee yrityksiä etabloitumaan tänne.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

10. Hyödynnämme eläkeläisten tietoa, kokemusta ja energiaa antamalla heille mahdollisuuden työskennellä tehtaassa tai valmistusyksikössä sekä ylläpitää mentoroinnin senioripankkia.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

11. Järjestämme strategiatyöskentelykoulutusta, konsultti- ja mentoripalveluja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

12. Kerromme yhteisessä verkkosivustossa Kristiinankaupungissa tarjolla olevista palveluista. Yrittäjät tekevät yhteistyötä myös messuilla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

13. Hyödynnämme kaksikielisyyttä, paikallista erikoisosaamista, yhteistyötä kunnanrajojen yli, kontakteja henkilöiden/asiakkaiden kanssa toisilla paikkakunnilla, omia kokemuksia ja ulkoa tulevia impulsseja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

14. Kehitämme Lälbytä kauppakeskuksena.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

15. Avaamme enemmän myymälöitä, joissa on laajat valikoimat, sekä lisää erikois- ja pikkuputiikkeja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

16. Muodostamme paikallisten taiteilijoiden osuuskunnan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

17. Voimme tukea kyläkaupan roolia monipuolisena palvelupaikkana (kylän keskus, posti, pankki, erikoistuotteita jne.)

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

18. Panostamme kalastukseen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

19. Kerromme selkeästi, millä kielellä tarjoamme palvelua. Tiedotamme siitä näkyvästi kasiinien varrella.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

20. Laajennamme ja kehitämme ystävyyskaupunkiyhteistyötä, myös yrittäjän näkökulmasta.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

21. Kerromme Kristiinankaupungin yrityksistä paikallisen yrittäjälueutelon avulla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Kolmas prioriteetti

1. Työskentelemme Karhusaaren sataman rautatien, Kaskisten ja Seinäjoen välisen rataosueiden, rantarautatien, sisäsataman matkustajaliikenteen ja paikallisen lentokentän puolesta.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:

Vastuhenkilö:

Haasteita

Lålbyn ostoskeskuksen luominen, työpaikkoja tarjoavien yritysten perustaminen, yrittäjien yhteistyön ja yhteenkuuluvuuden parantaminen ja myönteisen asenteen luominen heidän keskuuteensa, ”olen täällä vain töissä” -asenne ei riitä. Kaupunkia ja maaseutua on markkinoidava samassa paketissa, sekä ulos- että sisään-päin.

Kilpailu on kovaa ja meidän on vahvistettava imagoamme, yrittäjien ja elinkeinoelämän tulee koordinoida resurssinsa saavuttaakseen nopeammin parempia tuloksia. Yrittäjien ja elin-

keinoelämän on käytettävä aikansa tehokkaammin, mietittävä uusia menettelytapoja ja pantava tuottamaton omaisuus tuottamaan.

Kristiinalaisten tulee olla optimisteja, ei pessimistejä. He eivät saa kaihtaa tuntematonta, jos he haluavat saada tänne lisää työpaikkoja ja varmistaa siten, että kunnan asukasluku ja talous pysyvät tarpeeksi hyvinä. Heidän on oltava tietoisia omasta merkityksestään ja käytettävä sitä hyväkseen.

3. Matkailu ja tapahtumat. Taas kerran: ne merkitsevät hyvää elämää

Kristiinankaupungissa on:

kaunis ja puhdas luonto, lainehtiva meri ja elävät rannat, ulkoilumahdollisuuksia, metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia, Pyhävuori, kasvillisuutta, marjoja ja sieniä, luontopolkuja, eläimiä ja luontoa, runsaasti erilaisia kasveja, Kiilin kotiseutumuseo, kaksikielisyyttä, hintalaatua, kotiseuturakkautta, erityinen ajattelutapa, viihtyisä pieni yhteisö, rauhaa ja elämänlaatua.

Toisin sanoen hyvää elämää.

Vanha kaupunki on Suomen parhaiten säilynyt ruutukaavainen suurvalta-ajan kaupunki, se on vuonna 1649 perustettu Pohjanmaan ikuinen kaupunki, idyllinen kaksikielinen kaunis pieni puutalokeskusta meren rannalla, kesäkaupunki – eksoottinen kiireisille, elämys sisämaasta tulijoille, upea miljöö luovuuden toteuttamiseen. Pittoreski ”maalaiskaupunki”, jossa voi syksyisin kuulla lehtien putoilevan. Ihmiset puhuvat keskenään tässä maailman parhaiten toimivassa ”olohuoneessa”. Hyvä tapa tutustua Vanhaan kaupunkiin on käydä kesäkuussa järjestettävässä Avoimet portit -tapahtumassa. Jos olet käynyt kesä-, syys- tai talvimarkkinoilla, palaat tänne joskus uudelleen.

Rannikkoa reunustaa monipuolinen ja yritteliäs maaseutu – rauhallinen ja kaunis miljöö ympäri vuoden.

Aktiivinen laulu- ja musiikkitoiminta, kesäjuhlat ja huvilakauden päättäjäiset: ”seuraelämää”, joiden kertomuksissa ja kohtaamisissa ajalla, iällä, poliittisella vakaumuksella ja kansalaisuudella ei ole merkitystä. Niiden ansiosta kaupunki on kiehtova ja inspiroiva.

Matkailussa elämyksistä ja monikulttuurisuudesta voidaan paketoita valttikortti. Kaupunki – historiani – juureni muodostavat vahvuuden, jolle on hyvä rakentaa.

Näin Kristiinankaupungista tulee vieläkin houkuttelevampi käyntikohte:

Määrätietoinen panostus paikalliseen matkailuun merkitsee mm. sitä, että markkinoimme

Kristiinankaupunkia entistä paremmin sekä kaupungin asukkaille että muualle Suomeen, sekä myös ulkomaille, esimerkiksi Ruotsiin tai Japaniin.

Jättiperuna (The Big Potato) voisi koristaa kaupungin jokaista sisääntuloreittiä. Kasitien varrella Kristiinankaupunkia kuvailevat kyltit houkuttelevat matkailijoita ja muita mahdollisia kävijöitä piipahtamaan täällä sen sijaan että he jatkaisivat suoraan eteenpäin.

Kehitämme seudun urheilukalastusta. Rakennamme matkailua veneiden ja meren ympärille: järjestämme matkailijoille höyrylaivaretkiä ja muita saaristoajeluja, päiväristeilyjä Sisäsatamasta käsin, merisafarin. Vuokraamme kanootteja (esimerkiksi Tiukanjoella) ja polkuveneitä (Alman edustalla). Tarjoamme venetaksipalveluja.

Rakennamme alatorille kunnollisen laiturin ja vierassataman, joka tarjoaa veneilijöiden tarvitsemia palvelua (esimerkiksi polttoainetta). Täällä on huoltorakennuksella varustettu vierassatama sekä matkailuinfoa Kristiinankaupungista. Pohjanlahtea on ruopattu ja sen vesirajaan rakennetun kävelytien varrella on Spahotelli. Meriuimalassa on jonkinlaista palvelua.

Bussit liikennöivät rannikon ja sisämaan välillä. Vanhassa kaupungissa toimii palveluja (Matkahuolto, WC, kioski/kahvila) tarjoava kunnollinen linja-autoasema.

Ympärivuotinen matkailu tarjoaa ohjelmaa ja tapahtumia myös talvella – esimerkiksi yleinen liukumäki Vanhassa kaupungissa, avantouintia Siipyyn Kiilinlahdella ja hiihtolatuja Pyhävuorella. Ympärivuotiset matkailijat voivat vuokrata taloja ja kokeilla, miltä tuntuu asua Kristiinankaupungissa. Kaupunki houkuttelee elintilalla, hiljaisuudella ja pehmeällä pimeydellä, elävillä kylillä, kaksikielisyydellä ja kansainvälisyydellä.

Perunakaupungin salsa-/perunafestivaalit tai –karnevaalit huipentuvat siihen, että kaupunkilaiset kattavat maan pisimmän perunaruokia sisältävän pöydän, joko Vanhaan kaupunkiin tai Lapväärttiin.

Kaupunginlahdelle ankkuroidaan purjelaiva (Pommernin tapainen), joka voi toimia kahvilana, ravintolana tai hotellina. Vierassatamassa on elämää, viihtyisiä ravintoloita (esimerkiksi perunaruokia valmistava gourmet-ravintola ja/tai lähiruokaravintola), vanhantyyllisiä kahviloita ja pubeja, jotka ovat auki myös sunnuntaisin ja mielellään myös iltaisin. Museotoimi on aktiivinen ja yhtenäinen.

Kaupunki on päällystännyt autottoman torin kauniilla kiveyksellä, paikoitellen paljastetut mukulakivet näyttävät sen, miltä tori näytti ennen vanhaan. Täällä voi kesäisin toimia vaikka kirpputori, joka houkuttelee kävijöitä toria ympäröiviin liikkeisiin. Uudistamme markkinaviiikon ja teemme siitä entistä houkuttelevamman.

Vanhassa kaupungissa on yksi tai useampia kävelykatuja (ihmisten ja autojen on tultava toimeen keskenään), erikoisliikkeitä ja pikkupuutiikkejä, esimerkiksi joulupuutiikki. Kristiinankaupunki olisi erinomainen Joulukaupunki, hieno Pääsiäiskaupunki ja aurinkoinen Vappukaupunki. Toisin sanoen: Kristiinankaupungin tulee olla Ympärivuotinen kaupunki.

Vanhassa kaupungissa on entisistä asukkaista ja heidän vaiheistaan kertovia mielenkiintoisia kylttejä.

Vanhan kaupungin asukkaat järjestävät nyytti-kestien kaltaisia tilaisuuksia ja yhteisiä tapahtumia, kuten ”Kreivin aikaan”, sekä piknikin Saunapuistoon kesämarkkinoiden aikana. Ajele hevosvaunuilla, antiikkikerros, Ruisrockin kaltaiset rockfestarit tai jazzfestarit/musiikkijamit ovat paikallisia tapahtumia.

Kieliviikkoja, vuokrattavia mökkejä, mikroautorata ja rallirata, uiva sauna, paikallisista resepteistä koottu keittokirja, opastettuja kieroksia kasvihuoneisiin ja maalaistaloon matkailijoille, huvipuisto, tai aluksi vain karuselli – jotain hauskaa lapsille. Pyhävuoren ja Dagsmarkin välillä liikennöi hiihtohissi tai köysirata. Kaupungissa toimii Bed & Breakfast.

Leirintäalue on maan parhaita, ja sen tasoa parannetaan entisestään tulevaisuuden kovaa kilpailua varten. Sen yhteydessä olevaa uimarantaa ja paikoitusaluetta on laajennettava. Kanuunalahdessa voisi piileksiä erikoinen pieni lomakylä.

Myymme Vanhassa kaupungissa ja kylissä eri-

koistuotteita; Kristiinankaupunki-olutta ja –jäätelöä, juhlahimppuja ja paikallista leipää.

Golfkenttähanke toteutuu. Pyhävuorella on kuntoilu- ja urheilumahdollisuuksia. Olemme perustaneet Kristiinankaupunkiin Ideaparkin/huvipuiston/Muumimaaailman/seikkailuradan, rakentaneet maailman pisimmän talon eli kilometrin pituisen puisen maalaistalon, sekä rannikkoradan. Susiluola, neandertalinihmisten koti, on kansainvälisesti merkittävä juttu, samoin kuin lähistöllä kulkeva köysirata. Uimahallista voi kehittyä urheilukeskus. Yttergrundin majakka Siipyssä on hyödyntämätön matkailuresurssi. Houkuttelemme lapsia ja nuoria kaupunkiin tarjoamalla heille luokkaretkipaketteja.

Markkinoimme Kristiinankaupungin idylliä erilaisten tapahtumien avulla, huolehdimme matkailijoista, annamme heille tietoa ja palvelua myös normaalien työaikojen ulkopuolella, asennamme keskustaan infotaulun, pidämme porttimme useammin auki – näytämme, kerromme ja ihastutamme. Kohtaamme kesämökkipaikkailijan myönteisessä hengessä, kehumme kaupunkiamme ja näytämme sen parhaat puolet, kiitämme ja hymyilemme, olemme läpikotaisin positiivisia ja houkuttelemme mahdollisia muuttajia asettumaan tänne tai hankkimaan täältä vapaa-ajan asunnon. Vierailijat, esimerkiksi eläkeläiset, saavat mielellään kokeilla täällä asumista. Kiertoajelujen aikana matkailijat voivat tutustua kylissä kesäisin auki oleviin kahviloihin ja kioskeihin.

Hyödynnämme Kristiinankaupungin merenläheisyyden, luomme elämyskaupungin, jossa kaupunkilaisilla on mahdollisuus vierailu-pihoilla ja kokea luontoelämyksiä, tarjoamme lapsille toimintaa. Täällä on mahdollisuus seikkailu- ja sukellusretkiin sekä saaristovierailuihin.

Järjestämme ”Villit päivät Kristiinankaupungissa – Vilda dagar i Kristinestad” ja hyödynnämme kasitietä koko pituudeltaan. Kirjoitamme, sävellämme ja julkistamme laulun Kristiinankaupungista, joka kaupungin aktiivisen markkinoinnin (verkkoon kootaan tietoa paikallisesta matkailusta) tukemana auttaa sijoittamaan Kristiinankaupungin maailmankartalle. Monet matkailijat saapuvat tänne Turun ja Vaasan välistä rautatietä pitkin, osa heistä hyö-

dyntää paikallista lentokenttää.

Matkailussa otetaan huomioon aktiivisten ja ostovoimaisten eläkeläisten kasvava osuu.

Toimenpiteet:

Meneillä

1. Kehitämme ja uudistamme markkinaviikkoa. Valitsemme markkinakoordinaattorin, joka organisoii vuoden kaikki markkinat ja huolehtii siitä, etteivät paikalliset kesätapahtumat mene päällekkäin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Panostamme paikalliseen matkailuun, myös ympärivuotiseen, lisäämme paikallisväestön merkitystä, tarjoamme kaupunkilaisille samaa tietoa, mitä matkailuoppaat tarjoavat turisteille.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Tarjoamme luokkaretkipaketteja.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

3. Panostamme kalastusmatkailuun, mm. urheilukalastukseen Lapväärtin joella.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

4. Varmistamme linja-autoliikenteen sisämaahan päin. Perustamme keskustaan linja-auton aseman.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

5. Asianomaiset hankkivat kyltit kasitien varrelle. Asetamme jättiperunan jokaisen sisään-

tulotien risteykseen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

6. Avaamme perunaruokia valmistavan gourmet-ravintolan ja/tai lähiruokaravintolan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

7. Rakennamme vierassataman oikealle puolelle Kaupunginlahtea ja varustamme sen tarvittavilla toiminnoilla ja mukavuuksilla (myös matkailuinfo) sekä veneilijöille suunnatuilla palveluilla (polttoaineen myynti).

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

8. Panostamme kalaturismiin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

9. Parannamme Pyhävuoren kuntoilu- ja urheilumahdollisuuksia.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

10. Teemme Kristiinankaupungista elämyskaupungin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

11. Järjestämme ”Villit päivät Kristiinankaupungissa”.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

12. Kirjoitamme ja sävellämme laulun Kristiinankaupungista.

Toimenpideohjelma:

Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

13. Varmistamme leirintäalueen kilpailukyvyn.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

Toinen prioriteetti

1. Teemme torista autottoman korvaamalla sen vähintään yhtä keskeisellä ja käytännöllisellä pysäköintipaikalla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

2. Yhtenäistämme museotoimen.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

3. Perustamme kävelykadun Vanhaan kaupunkiin ja sen varrelle erikois- ja pikkuliikkeitä. Korvaamme toria ympäröivät pankit ja vakuumusyhtiöt putiikeilla.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Myymme erikoistuotteita Vanhassa kaupungissa ja kylissä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

5. Järjestämme nyyttikestien kaltaisia tilaisuuksia, piknikin Saunapuistossa kesämarkkinoiden aikaan.

Toimenpideohjelma:

Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

6. Järjestämme saaristoristeilyjä/merisafarin, kieliviikkoja, rakennamme matkailumökkejä, perustamme mikroautoradan, laskemme vesille lauttasaunan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

7. Järjestämme salsa-/perunafestivaalit tai –karnevaalit. Yhdistämme ne paikallisiin kalamarkkinoihin.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

8. Perustamme Ideaparkin/huvipuiston/Muumimaaailman/seikkailuradan, maailman pisimmän talon: kilometrin pituisen puisen maalaistalon, rannikkoradan, Susiluolan, köysiradan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

9. Annamme vierailijoille, esimerkiksi eläkeläisille, mahdollisuuden kokeilla Kristiinankaupungissa asumista.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

10. Saamme tänne rautatien ja lentokentän.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuuhenkilö:

4. Mitä teemme strategian valmistuttua? ”Kristiinankaupungin malli”

Strategian ”Kristiinankaupunki 2020” tulee tehdä kaikki kristiinalaiset tietoisiksi siitä, miten me voimme parantaa kaupunkiamme. Kaupungin ja profilointiryhmän julkistama strategia-asiakirja perustuu tähän ajatukseen. Ihanetilanteessa ”Kristiinankaupungin malli” tekee asiakirjasta asukkaille/kotitalouksille niin mieluisan tai tärkeän, että he haluavat säännöllisesti käyttää sitä kaikessa toiminnassaan.

Asiakirjasta jaetaan kaikkiin koteihin, myös kesäasukkaille, täydellisen version lisäksi myös lyhennetty versio, joka on helppolukuinen ja helposti omaksuttavissa. Strategia on luettavissa myös verkossa. Käytämme strategian markkinoinnissa myös sosiaalisia medioita.

Kunnanhallinto integroi ”Kristiinankaupunki 2020” -asiakirjan omaan strategiaansa ja tavoitteisiinsa ja seuraa sen noudattamista säännöllisesti. Asiakirja sisältyy jokaisen kunnallisen laitoksen sisäiseen toimintasuunnitelmaan. Päätöksiä valmistelevien ja tekevien henkilöiden tulee perehtyä asiakirjaan/viitata siihen valmistelussa ja päätöksenteossa.

Strategiaohjelman tulee olla keskeinen asiakirja kunnallisvaaleissa, vanhusten-, vammais- ja nuorisoneuvostossa. Kauppiaiden, yrittäjien ja yhdistysten – kaikkien strategian muotoilemiseen osallistuneiden kristiinalaisten – tulee käyttää ”Kristiinankaupunki 2020” -asiakirjaa, antaa siitä palautetta ja arvioida sen seuranta.

Kansalaisopisto voi aktivoida asukkaat jatkaamaan strategiatyötä, jota tehdään myös asukkaiden, virkamiesten ja luottamushenkilöiden käymissä keskusteluissa. Jatkettua profilointi- ja brändityötä valvova ammattitaitoinen ja hyvin toimiva hankeryhmä takaa seurannan kannalta erittäin tärkeän tahtajohtamisen. Vastuhenkilöt varmistavat, etteivät kristiinalaiset luovu paikallisen strategian käyttämisestä.

Poliittiset puolueet voivat mielellään kytkeä poliittisen ohjelmansa strategiaan. Uudet yhteistyömuodot ovat toivottavia.

Monet paikalliset yrittäjät täydentävät omaa markkinointiaan tuomalla esiin Kristiinankaupungin profiilin esimerkiksi yrityksensä verkkosivuilla: kaunis luonto, Vanha kaupunki ja paikalliset tarinat antavat lisäarvoa. Kristiinankaupungin historia sopii yrityksille hyvin, pienimuotoisuus ja idylli tukevat yrityksen imagoa ja markkinointia ja edistävät uusien kontaktien solmimista. Ylpeä ja myönteinen yrittäjä ylpeässä ja myönteisessä Kristiinankaupungissa. Asiakkaat tulevat tänne mielellään.

Toimenpiteet:

Meneillä

1. Julkistamme asiakirjan siten, että asukkaat omaksuvat sen. Kristiinalaiset ovat oman kaupunkinsa parhaita markkinoijia, ja heidän tulee pitää sitä helppona ja tärkeänä tehtävänä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

Ensimmäinen prioriteetti

1. Lähetämme jokaiseen kotiin täydellisen version lisäksi myös lyhennetyn version, joka on helppo lukea ja omaksua. Asiakirja julkaistaan kokonaisuudessaan myös verkossa. Strategiaa levitetään/markkinoidaan ”Kristiinankaupungin mallin” avulla, joka tekee asiakirjasta asukkaille/kotitalouksille niin mieluisan/tärkeän, että he haluavat mielellään käyttää sitä.

Toimenpideohjelma:

Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

2. Kunnanhallinto integroi ”Kristiinankaupunki 2020” -asiakirjan strategiaansa ja tavoitteisiinsa, ja asiakirja sisältyy kaikkien kunnallisten laitosten sisäiseen toimintasuunnitelmaan.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

3. Päätöksiä valmistelevien ja tekevien henkilöiden tulee perehtyä asiakirjaan ja viitata siihen valmistelussa ja päätöksenteossa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

4. Uusi Kristiinankaupunkifoorumi edistää eri kaupunginosien yhteisvaikutusta ja strategian ankkurointia ja toteuttamista.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

5. Strategiaohjelma on keskeinen asiakirja kunnallisvaaleissa, vanhusten-, vammais- ja nuorisoneuvostossa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

6. Kauppiaat, yrittäjät ja yhdistykset – kaikki strategian muotoilemiseen osallistuneet kristiinalaiset – käyttävät ”Kristiinankaupunki 2020” -asiakirjaa ja antavat siitä palautetta.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

7. Kansalaisopisto aktivoi kristiinalaiset tekemään strategiatyötä myös jatkossa.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

8. Ammattitaitoinen hankeryhmä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

9. Vastuhenkilöt varmistavat, etteivät kristiinalaiset luovu strategia-asiakirjan käytöstä.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

10. Uusia yhteistyömuotoja. Poliittiset puolueet saavat mielellään noutaa strategiasta inspiraatiota.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

11. Voimme tuoda Kristiinankaupungin profiilin esille omilla verkkosivuillamme. Voimme tiedottaa ja viestiä Kristiinankaupungin profiilista kaikessa toiminnassamme.

Toimenpideohjelma:
Aikataulu ja budjetti:
Vastuhenkilö:

5. Viestintä ja markkinointi

Profilointiryhmä on, samalla kun se on tehnyt yhteenvedon kaupungin kehittämisstrategiasta, yhdessä Place Marketing Oy:n kanssa laatinut viestintä- ja markkinointistrategiaehdotuksen Kristiinankaupungille sekä ehdotuksen strategian toteutussuunnitelmaksi vuosille 2010–2012.

Tavoitteena on parantaa Kristiinankaupungin tunnettuutta yleensä ja erityisesti houkutella vierailijoita, asukkaita ja yrityksiä ja siten lisätä kaupungin elinvoimaa. Tämä edellyttää fokuksia yhteiseen viestiin ja rohkeiden markkinointitoimien suuntaamista valituille kohderyhmille.

Viestintä- ja markkinointistrategia ja sen toimenpideohjelma sisältää seuraavia asioita: kaupungin keihäänkärjet, perusarvot, viestit, brändi- tai tavaramerkkikoodi, painopisteet, kohderyhmät, sisäinen viestintä, ulkoinen viestintä, markkinointitoimenpiteet, kanavat, vi-

suaalinen ilme, seuranta, organisointi ja resurssit.

Elämää kaikilla aisteilla

Huolellisen harkinnan jälkeen valitsimme seuraavat *keihäänkärjet*: elämänlaatu ja elämäntapa, ympäristön moninaisuus ja laatu sekä palvelut. Yrittämisen ja elinkeinojen alueella painotamme matkailuelinkeinoa, maataloutta / vihannesviljelystä / kalataloutta ja kalajalostusta, puunjalostusta / metallialaa / energiaa – tuulivoimaa sekä kuljetusta / varastointia / logistiikkaa.

Perusarvoissa korostuivat omintakeisuus, välittömyys, yhteisöllisyys ja perinteiden arvostus.

Kristiinankaupungissa ensi kertaa käyvä henkilö yllättyi Vanhan kaupungin aidosta miljööstä, erikoisista ja miellyttävistä kokemuksista sekä rauhallisesta elämäntyylisestä.

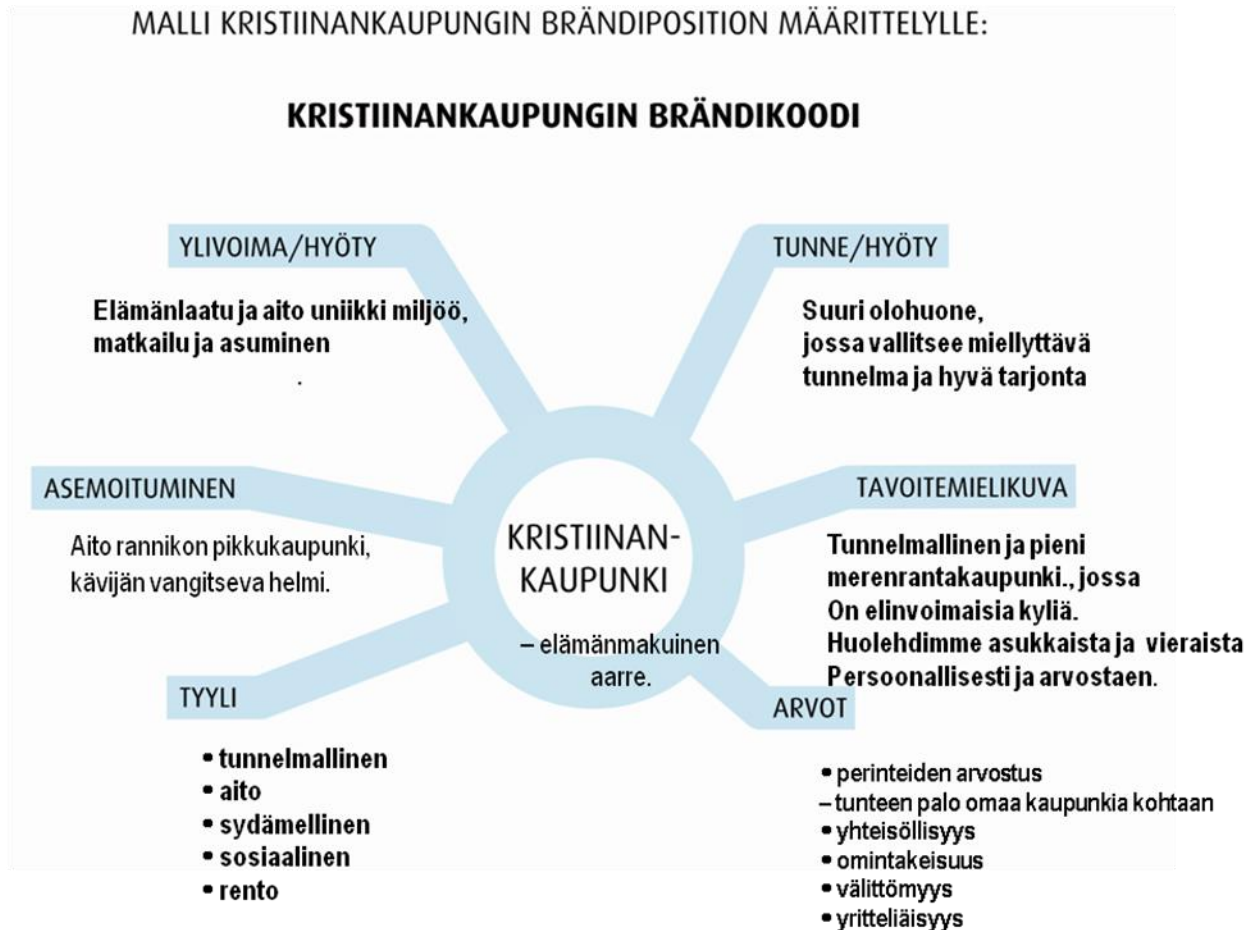
Kristiinankaupunki tarjoaa elämää *kaikilla aisteilla*.

KRISTIINANKAUPUNKI

**- ELÄMÄNMAKUINEN
AARRE.**

Brändityö ja ydinviestien muotoilu

Kristiinankaupungin brändi on määritetty brändikoodin avulla

Ydinviestiehdotuksia

Kristiinankaupungille on määritelty ehdotus ydinviestistä. Se ei ole slogan, vaan muutamalla lauseella kiteytetty ajatus kaupungin kärkivahvuuksista ja tahtotilasta. Ydinviesti on myös tavoitteellinen. Eri toimijat nostavat ydinviestin esille kaupunkia koskevassa viestinnässä.

**Kristiinankaupunki-
helmi meren äärellä.
Puutaloidylli,
aito kyläkuulttuuri, itsestään selvä
kaksikielisyys
ja aktiivinen yrittäjyys merkitsevät
hyvää elämää.**

Teemoilla omat viestit

Seuraaville teemoille on muotoiltu omat viestinsä: matkailu ja tapahtumat, asuminen ja elämisen laatu sekä yrittäminen / elinkeinot.

Painopisteet ja toimintasuunnitelmaehdotus:

Matkailussa ja tapahtumissa korostamme Vanhan kaupungin puutaloidylliä, luonnon retkikohteita, merta ja jokilaaksoja sekä alkuperäistä tarjontaa. Asumisessa ja elämisessä tuomme esiin elämänlaadun ja pikkukaupungin tunnelman, monipuoliset asumismahdollisuudet ja henkilökohtaisen palvelun sekä itsestään selvän kaksikielisyyden. Yrittämisen ja elinkeinon osalta painotamme matkailupalveluja, elintarviketuotantoa, hoitopalveluja, luovia yrityksiä ja vaihtoehtoisia energialähteitä.

Jokaiselle markkinoinnin painopistealueelle on määritelty *pääkohderyhmät* ja *muut kohderyhmät*.

Toimenpideohjelmassa 2010–2012 on esitetty yksityiskohtaiset toimenpiteet sisäiselle viestinnälle ja markkinoinnille sekä ulkoiselle viestinnälle. Esitämme kullekin vuodelle joukon konkreettisia markkinointitoimenpiteitä sekä kehittämisehdotuksia.

Toimenpideohjelma sisältää myös ehdotuksen Kristiinankaupungin *visuaaliseksi* linjaksi ja erilaisia *logoluonnoksia*.

Ehdotus

Viestintää ja markkinointia ohjaa kaupunginhallituksen asettama *viestintä- ja markkinointiryhmä* ja toteutuksesta vastaa *kaupungin hallintokeskus*. Ehdotuksen mukaisesti kaupunki palkkaa hallintopäällikön avuksi *markkinointikoordinaattorin*, aluksi ostopalveluna.

Resurssitaso

Viestinnän ja markkinoinnin *resurssoisiksi* kaupunki hakee ulkoista hankerahaa vuosille 2010 ja 2011 Pohjanmaan liitolta. Kaupungin tavoitteena on rahoittaa viestintä- ja markkinointitoimenpiteet vuonna 2012 ”omillaan” yhdessä yhteistyökumppanien kanssa. Vuonna 2010 kaupungin osuus rahoituksesta ja mahdollinen hankerahoitus yhteensä on 65 900–79 900 euroa ja vuonna 2011 140 000 euroa. Vuonna 2012 kaupungin ja eri yhteistyökumppaneiden osuus rahoituksesta on yhteensä 150 000 euroa.

Korostamme ehdotuksessa myös toteutetun viestinnän ja markkinoinnin *arviointia ja säännöllistä seurantaa*.